

Telefon: (416) 530-4222
Fax: (416) 530-0069
E-mail:
satellite@wclub.com

(Registration/Sales Agreement # 10 121)

Datum, jak dlouho jsou noviny
předplacené, je
v pravém horním rohu štítku!

Modře natištěné štítky říkají,
že není zaplacené předplatné.
Předplatné na jeden rok je
25 kanadských dolarů.
Cena 1.05 dolarů

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No.4.

(156.)

Vol. 8.

satellite

1-416

Thursday,

February 19,

1998

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

Liška Bystrouška v Torontě

Richard Paul Fink v roli myslivce v torontském provedení Lišky Bystroušky.

Photo Michael Cooper

...abyste ustanovení svá zachovávali

Mk 7,9

Někdy okolo roku 1778 při potírání protistátní činnosti byly zabaveny na Valašsku jednomu poddanému nekatolické knihy. Prostý muž neměl v této otázce jasno. Tvrdil: „Byl jsem evangelíkem, protože jsem měl zakázané knihy, nyní jsem opět katolíkem, protože jsem o tyto knihy přišel.“ Jindy se zase rozkřiklo, že byl toleranční patent, který toleroval jiná náboženství než katolické již vyhlášen a někteří „berani“ se hnali nahlasit změnu náboženského vyznání na vrchnost a ta si je hezky zapsala do notýsku, protože Toleranční patent byl vyhlášen až o tři roky později. Když se to roku 1781 stalo, tak mnozí méně aktivní protestanti raději se změnou víry ještě chvíli počkali, protože již měli své zkušenosti. Lid byl zmaten. O tom, co je pravda a co pravda není rozhodovala totiž vrchnost.

Otec národa, dnes již skoro zapomenutý, Alois Jirásek o této době napsal útlou brožurku *Temno*. Zapomněl dodat podtitulek *Poučení z krizových let doby pobělohorské*. Škoda, lid se nepoučil a tak vstupuje z jednoho *temna* do druhého. Příští generace už jen vždy kroutí hlavou, jak ta minulá byla neuvěřitelně tupá.

Před půl stoletím jeden český básník napsal: „...Vojáci na západní hranici, mír naší země strážící, chraňte nám od nepřátel domácích i zvenčí, chraňte nám ručně malované džbánečky z Klenčí...“ Vskutku dílo zasluhující cenu Josepha Pulitzer. Však on se k tomu autor ještě dnes hlásí. Na jedné tiskové konferenci hrdě prohlásil: „Jako spisovatel, který píše již více než padesát let...“

Nekamenujme však básníky. Máme i jiné umělce: sochaře-tankisty, malíře, kteří

dokázali rudou hvězdu namalovat realisticky i později skrýt do abstrakce, takže si ji ne každý všiml. Kdoví, jestli tyto abstrakce nevisí v kancelářích ministerstva vnitra dodnes. Vládní úředníci se rádi obklopují uměním.

Podívejme se jen do novin z roku 1993, jak třeba Jiří Leschtina v nejčtenějším deníku MF-Dnes geniálně předpověděl budoucnost o světých zítřcích na čele s Václavem Klausem a jak ten Havel už je jen dobrý na lákání cizího kapitálu, který do země nyní jen poteče. Básník z padesátých let i Jiří Leschtina píší dodnes. Oběma se takto literárně strávená doba započítává pro léta do penzičky.

Jenže, abych nebyl zlej jen na své rodáky, na české novináře a umělce, podívejme se na jejich americké a kanadské kolegy. Pan prezident je nařčen z toho, že měl milostnou aféru. Šikovný novinář chvíli počká a když pan prezident začne vyhrávat a veřejné mínění je na jeho straně, tak mu pomůže. A co náš kanadský hrdina Ross Robiglati. Nejslavnější člen kanadské výpravy! Kdo ví, v čem získala medaili Catriona LeMay Doan? Rozhovor s ní přinesla CBC v půl třetí ráno. Ale Ross šel z jednoho studia do druhého. Apřítomně předkonečným verdiktem byl srovnáván v médiích s neslavně proslulým Ben Johnsonem.

V roce 1778 bylo přechovávání nekatolických knih nepřijatelné, o deset let později to již možná patřilo k bontonu. Masaryk v době hilsneriády byl zrádce národa, o čtrnáct let později byl jeho tatíčkem. V roce 1952 dostaly džbánečky z Klenčí speciální ochranu od lidové armády, dnes historikové tvrdí, že tato záštita nebyla nezbytná. V roce 1993 je Václav Klaus

ekonom, který jen díky liknavosti a levičáctví skandinávských byrokratů nedostal Nobelovu cenu za nejrychlejší přechod od plánovaného hospodářství k tržní ekonomice. Dnes je to (jak zpívá Pavel Dobeš) pouhý amatér a měl by být podle toho honorován.

Prezident Clinton má nyní pětasedmdesátiprocentní podporu voličů. Jeden z komiků vtipně poznamenal, že kdyby ho zavřeli, tak by dosáhl pětadvadesátiprocent popularity. Něco na tom je. V Praze už na to také přišli. V lednu seděl Sládek, což mu přineslo neočekávanou přízeň u jisté části veřejnosti. V únoru honí vodu ODS a tak poslala svého bývalého místopředsedu Libora Nováka na jednání do světově známé budovy vedle restaurace Na Paloučku.

Včera se krajské organizace soustřeďovaly na dodržování lidských práv ve své staré vlasti. Dnes mají úlohu opačnou a mistrně odvracejí pozornost světové veřejnosti od této problematiky. Včera jsme byli pro Československo, dnes hrdě fandíme samostatným republikám, ať jim to na olympiádě jde nebo nejde. 150 let bylo popravování žen v Texasu barbarstvím, dnes je to vrcholem spravedlnosti a rovnoprávnosti. 11. února 1998 je Ross Robiglati nemorální. 13. února je kanadským hrdinou. Doba se zrychluje. Ustanovení lidská se mění ze dne na den. Jen občas se objeví v hlavě člověka kacírská myšlenka, jestli není na čase vrátit se k trochu jiným ustanovením, která mají životnost delší než čtyřiašedesátihodinový život jepice.

Aleš Březina

Před uzáverkou: Cenu Karla Čapka získal Jiří Kratochvíl

Literární cenu Karla Čapka letos získal prozaik Jiří Kratochvíl za dílog *Siamský příběh* a *Nesmrtelný příběh*. Porota ve složení Milan Jungmann (předseda), Jaromír Slomek, Lubomír Machala, Milan Suchomel, Aleš Haman, Jan Lukeš a Pavel Janáček cenu udělila většinou pěti hlasy s ohledem na netradiční, přínosnou stavbu textů. Význam laureáta ocenil M. Jungmann slovy: „Našel od naší doby odstup, jenž mu umožňuje zdvíhat dějinnou tragiku, kterou žijeme, do bizarních poloh, a tím naše duše obšťastňuje hned nadvakrát: předně nám poskytuje potěšení z brilantně, s vančurovskou silou rozmarně tradovaného příběhu, a za druhé nám nabízí naději, že dnešní životní svízele, zmatky a nelad jsou pouze malou tříští času, a v něm nepominutelně zbude cosi z našeho plahočení.“

Cena Karla Čapka je udělována každý sudý rok Českým centrem Mezinárodního PEN klubu a Společností přátel českého PENu za dílo, přispívající k prosazení demokratických a humanistických hodnot ve společnosti.

J. Kratochvíl (*1940) publikoval do roku 1968 pouze v časopisech *Host do domu*, *Plamen* a *Sešity*. První knihu, *Medvědí román*, vydal až roku 1990. Poté následovaly romány *Uprostřed noci zpěv*, *Avion* a *Má lásko postmoderní*, sbírka povídek *Orfeus z Königu*, rozhlasové hry *Slepecká cvičení* a eseje *Příběhy příběhů*. Zároveň s Cenou Karla Čapka byla předána Janu Vladislavovi (*1923) Cena PEN klubu za celoživotní dílo, která je od roku 1996 udělována s ohledem na zásluhy o českou literaturu po roce 1948. J. Vladislav byl oceněn za svůj zásadový postoj v dobách komunismu a za překladatelskou a literární činnost, bez níž by tvář české literatury vypadala jinak. Jeho texty vyšly v knihách *Malé morality*, *Tajný čtenář I.-IV.* a *Uminěnost jako osud*.

HOMBRE

IVVM: Většina lidí čeká volební triumf ČSSD

PRAHA (kž) - Celkem 83 procent účastníků průzkumu veřejného mínění, který na začátku února uskutečnil Institut pro výzkum veřejného mínění (IVVM), očekává jasné volební vítězství sociální demokracie v předčasných parlamentních volbách, zatímco ODS si v této pozici dokáže představit jen šest procent lidí. Podle obdobného průzkumu Středisko empirických výzkumů (STEM) se však pro jasné volební vítězství sociální demokracie vyslovila jen necelá třetina dotázaných. Druhou nejsilnější stranou vzešlou z předčasných voleb by podle IVVM mohla být ODS, pro kterou se vyslovilo 24 procent občanů, následovaná KDU-ČSL, kterou jmenovalo o dvě procenta méně dotázaných. Z dalších stran získala KSČM 12 a Unie svobody 11 procent hlasů.

Z průzkumu rovněž vyplývá, že téměř polovina dotázaných (44 procent) se nedomnívá, že by předčasné volby mohly přispět ke zlepšení situace v ČR; 37 procent dotázaných si myslí, že by se situace zlepšit mohla. Konání předčasných voleb podpořilo 73 procent dotázaných, v lednu to bylo 69 procent.

Průzkum odhalil i vysokou ochotu voličů účastnit se voleb, která dosahuje 79 procent. Tři čtvrtiny dotázaných by k volbám nejraději šly letos v červnu.

Svobodné slovo 17.2.98

satellite 1-416

Registration/Sales Agreement # 10 121
P.P.I.C. Accounts # 923 98-99
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2
Toronto: Telefon: (416) 530-4222
Fax: (416) 530-0069
E-mail: satellite@wclub.com

Pražská adresa: ABE/Hombre,
Poštovní schránka 32, 108 00 Praha 10
Tel.: (4202/02) 782-2964 a 782-2965
Tel./Fax/Záznamník: 77 09 29

Aleš Březina - redaktor;
Advertising rates:
1.40 CDN \$ per line/col.
(17.00 per inch/col.)
Predplatné: v Kanadě \$ 25 -,
pro ostatní svět \$ 35-.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church), 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Střední biblická hodina v 19:30. Rev. Ján Banko. Tel.: (416) 767-2027 nebo (905) 337-7457.
KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Duchovní správce: Bernard Mišovič S. J. Slovenská omša: Ne: 11:00., po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so: 17:00. Tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blažek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul), 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky)

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenská grécko katolícká katedrála Premenenia nášho Pána-Slovak Greek Catholic Cathedral of Transfiguration our Lord; 10350 Woodbridge Ave., Markham, Ont., L6C 1H9, Rev. John Fecko. Bohoslužby 9:30 anglicky, 10:30 slovensky.

Katolícké bohoslužby mimo Toronto Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Šach, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (905) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hlinchey): 3. neděle v 9:00.

Ladová búrka

Najväčšia prírodná pohroma v novodobej histórii Kanady je chvalabohu za nami. Pokiaľ sa človek pohybuje len v centre mesta, nebýva v Quebecu či juhovýchodnom Ontáriu, ktoré začiatkom januára tohto roku postihlo niekoľko vln mrznúceho dažďa v priebehu piatich dní, pripomenú mu ju už len fotografie starších vydaní časopisov a novín. Obyvatelia tzv. čierneho trojúholníka, teda oblasti na juh od rieky Sv. Vavrinca najmä ak žijú na samotách, boli bez elektrického prúdu po celý mesiac a niektorí ho nemajú dodnes (mesiac po začiatku kalamity). A nielen to. Mnohí stratili živobytie, prišli o dobytok, hydinu, ovocné stromy, javorové plantáže na výrobu sirupu. V myslí sa im premieta neistá budúcnosť a pred očami sa týčia následky katastrofy. Zničené lesy, v ktorých obrovské vetve každého stromu visia ako polámané ruky, hrbý raždia s ľadom a vetrom očesaných stromov, lesy, ktorým chýbajú vrcholky, akoby ich niekto mačetou podtínal, povyvrácané staré solitéry, pahýle od vetví oholených stromov trčia k nebu. Človeka pri tom srdce bolí. To, s čím sa obyvatelia Montrealu potýkali počas týždňa kalamity, sa s tým, čo prežili a stále prežívajú tí na vidieku, vôbec nedá porovnať.

Napriek tomu by som vám rada na ilustráciu priniesla aspoň pár postrehov z vlastnej skúsenosti toho pamätného týždňa od 6. do 12. januára 1998. V útorok 6.1. sme sa zobudili bez elektriny. Celonočný dažď neustával ani cez deň, len namrzal úplne na všetko. Chodníky a cesty boli ako klzisko, stromy obalené trojcentimetrovou vrstvou ľadu vyzerali ako v rozprávke. Muž odišiel do práce, veď, čo má byť? To už tu bolo mnohoro! Lenže takéto tu ešte nebolo! Čo nevidieť nám začalo zatekať. Voda zo strechy, ktorá sa nemohla dostať k odtoku, si našla cestu cez vetráky. Kvapkala po celú noc a následné dni, kým sa podstatne neochladilo. Voda síce prestala tiecť, ale zase byt o to rýchlejšie chladol - ono ani naftové kúrenie nehreje, keď nie je prúd, aby hodil iskru a poháňal

pumpu. A prúdu nebolo po celé tri dni a potom občas áno, väčšinou nie. Vodu na čaj sme zohrievali na troch sviečkach, bola flaškovaná, tej z vodovodu bolo pomálo a podľa varovania v rozhlase sa pre kontamináciu musela prevárať. Spočiatku sme si prikurovali petrolejovou pieckou, lenže petrolej došiel a v obchodoch bol vypredaný spolu so sviečkami a olejovými lampami. Zháňať tieto veci po celom meste nešlo, jednak riadiť auto by bol býval pekný hazard a jednak s poloprázdnu nádržou by sa človek ďaleko nedostal - benzínky nefungovali. Ich čerpadlá nemali prúd. Keď sa k druhej a potom k tretej vlně mrznúceho dažďa pripojil vietor, nastala zábava. Osemcentimetrová vrstva ľadu tak zaťažila stromy, že sa s rachotom odlamovali jedna vetva za druhou, strhajúc so sebou elektrické i telefonné vedenie. Tak sme prišli nielen o elektriku, ale aj o telefón. Neskôr aj o okno na balkónových dverách. Nevydržala ani televízna anténa, jej tyč sa zohla presne v polovici a zlomila sa. Von sme sa vlastne museli prerúbať - chodníček k domu i cesta ku garáži boli zatarasené popadanými vetvami hrubými ako poriadne stehno. Na dňažok nám naftová spoločnosť po strate svojej počítačovej bázy dodala dva razy po sebe naftu, tú druhú dávku do nádrže natlačila a nafta vyrazila v suteréne. Dodnes to tam smrdí, hoci to čistili. No a potom naša dcéra, ktorá trávi sviatky v rodičovskom dome, potrebovala odcestovať do Chicaga, kde žije. Lenže Montreal bol odrezaný od sveta, ďalšie zavreté, letiská i železnice mimo prevádzku. Nakoniec akýsi diaľkový autobus opustil mesto tunelom, veď mosty boli všetky zavreté a po bočných cestách necestách sa po šiestich hodinách doterigal do Burlingtonu v americkom Vermonete. Cesta do New Yorku jej trvala 24 hodín!

Nuž takto to vyzeralo u nás doma. Teraz sa len modlíme, aby vydržala strecha a nezrútila sa po desaťtonovej ťarchou ľadu. Mnohí majitelia domov majú podobné starosti a vlastnoručne sa pokúšajú ľad odstraňovať. Lenže niektorí nato už doplatili

životom, čím zvýšili smutnú bilanciu kalamity. V súvislosti s ľadovou búrkou vraj už prišlo o život najmenej 30 ľudí, väčšinou následkom podchladenia, otravou kyslíčkom uhoľnatým (kúřili si a varili spôsobmi určenými pre otvorené priestranstvo), v dopravných nehodách, či požiaroch. Nemocnice, ktoré mali k dispozícii generátory, boli však preplnené nielen akutnými pacientami, ale i evakuovanými ľuďmi z ústavov a starobincov. Niektoré školy a podniky sa premenili na útulky. Počas kulminácie krízy, keď bolo bez prúdu jeden a pol milióna quebeckých odberateľov elektriny, fungovalo 450 núdzových prístreškov; v určitých častiach mesta polícia a vojsko do nich dokonca násilím evakovali ľudí z premrznutých príbytkov. Mimochodom, tých vojakov prišlo do okolia Montrealu až 9 tisíc a ďalší pomáhali v iných oblastiach Quebecu a Ontária. Na pomoc prišli čaty elektrikárov z celej Kanady a niektorých štátov USA. A všetci sa zhodli, že čo do rozsahu, to, s čím sa stretli tu, ďaleko predčí ich predstavy získané z tlače a televízie.

Finančný dopad kalamity ešte nikto presne neurčil. Odhaduje sa, že cena rekonštrukcie prekročí 2 miliardy dolárov. Emocionálny dopad je však nevyčísliteľný a dlhodobý, čo najlepšie vedia posúdiť tí, ktorí niečím podobným prešli sami.

Vesna Allince - Montreal

Kanadsko-česká obchodní
komora

Stejně jako v předchozích letech připravila CCRCC hned několik zajímavých akcí, jejichž cílem je navázat či rozšířit spolupráci českých firem s kanadskými a poznat další možnosti obchodování. Všem zájemcům nabízíme přehled těch nejdůležitějších v měsíci březnu:

Kromě valné hromady, která se koná 5. března na Masaryktownu v 17 hodin pořádá Kancelář Czech Tourist Authority Representation při CCRCC semináře pro pracovníky kanadských cestovních kanceláří, které se uskuteční postupně v Montrealu, v Ottawě a v Torontě.

Tato sekce CCRCC se pravidelně podílí i na organizování výprav kanadských tour-operátorů a novinářů do ČR s cílem propagovat krásy naší vlasti.

Rovněž zahájí činnost tiskové středisko. Jeho úkolem je soustřeďovat informace o dění tak, aby mohlo poskytovat tiskové informace k publicitě, jak v kanadských, tak i amerických novinách vydávaných v českém jazyce. Bude rovněž úzce spolupracovat s vybranými deníky a týdeníky a specializovanými časopisy v ČR.

Všichni kdož máte zájem přispět svými vědomostmi a odbornostmi v kterémkoliv oboru výroby, byznysu anebo byste se chtěli podílet na obohacení těchto stránek svými zkušenostmi, volejte své tipy a náměty na tel.: V. Kohoutová (416) 367-3432.

ccrcc

Restaurace Praha na Masaryktownu

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ontario, M1G 1H1

je opět otevřena každý den mimo pondělí:

úterý-pátek 17-23 hod.

sobota a neděle 11-23 hod.

Plánujete-li svatbu, schůzi či oslavu narozenin nebo rodinná setkání, křty, svatby či birmování.

Nenechávejte nic náhodě, zajistěte si rezervaci, co nejdříve!

Tel.: (416) 289-0283

Pravidelná cvičení Sokola

Jsou každé pondělí (odbíjená) a každou středu (sokolská všestrannost) od 19:30 do 21:45 hod.

ve škole 1700 Keele Street - jižně od křižovatky Eglinton Av. W. a Keele St.

Náhradový tělocvíc a moderní rytmická gymnastika se konají v pátek od 20:00 do 22:00 v tělocvičně Gyros Gymnastics

(12 Densley Ave. - poblíž Keele St a severně od Eglinton Av. W.)

Zde je také každou sobotu cvičení žactva od 16:00 do 17:30.

Torontská odbočka ČSSK

Odbočka pořádá setkání se zajímavými politickými osobnostmi a kulturní akce.

Mimo to zasílá členům výběr z článků, které vyšly o ČR a SR

v severoamerickém tisku.

ČSK, 1542 Bloor St. W. # 1,

Toronto, Ont., M6P 1A4

Informační a imigrační středisko ČSSK

740 Spadina Ave., Toronto, Ont. M5S 2J2

Tel.: (416) 925-2241, Fax 925-1940

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-4646

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží k vzájemnému pochopení a porozumění. Naším úkolem není fiktivně čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor. Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

Kalendář

1.2.-3.3.

Inner Being II
Výstava M. Gabánkové
Ontario Bible College
25 Ballyconnor Court

***

21. 2. - ne
Sokolské zimní hry
Horseshoe Valley

***

27.2.-pá -19:00
Vítězný únor
ČSSK Toronto
OISE, 262 Bloor St. W.

***

5.3.-čt. 17:00
Valná hromada M.M.I.
Masaryktown

***

8.3. -ne
Vzpomínka na TGM
Masaryktown

***

12. a 13. 3.
Konzulační dny v Kampelkce

***

Podpora krajanů v oblasti školství

Stejně jako v předchozích dvou letech bude i v roce 1998 pokračovat program pomoci ČR krajanům v oblasti školství, který schválila vláda ČR v dubnu 1995 a který je připravován Ministerstvem zahraničních věcí ČR ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Tento program zahrnuje: stipendia na vysokých školách v ČR, krátkodobé jazykové kurzy v ČR a vysílání učitelů z ČR ke krajským komunitám.

Finanční náklady na zajištění tohoto programu jsou plně hrazeny vládou ČR (roční náklady se pohybují kolem 10 milionů Kč). Základním kritériem pro rozhodování o poskytnutí stipendia, přijetí na kurz či vysílání učitelů bude vždy prospěch širší krajské komunity.

Stipendia na vysokých školách ČR

Jedná se o dvacet míst ročně ke studijnímu pobytu v délce jednoho až dvou semestrů. Tato stipendia jsou určena pro řádné i postgraduální studenty z řad krajanů s přednostním zaměřením na tyto obory: učitelské českého jazyka a literatury, historie, etnologie, dějiny umění a eventuálně teologie. Kritériem pro udělení stipendia je kromě odborných předpokladů zejména to, zda absolvent využije svých vědomostí získaných během svého studijního pobytu v ČR ve prospěch krajské komunity, tj. zda bude působit např. jako český učitel nebo farář nebo se věnuvat badatelské činnosti týkající se dané krajské komunity apod.

V roce 1996 studovalo v ČR touto formou celkem 14 krajanů. 11 z Ukrajiny, dva z Rumunska, jeden ze Španělska a z Moldavské republiky. V roce 1997 studovalo touto formou v ČR osm studentů.

Zájemci o stipendium obdrží přihlášku na zastupitelských úřadech ČR, popřípadě přímo od odboru kulturních a krajských vztahů (OKKV) MZV ČR. Vyplněné přihlášky včetně potvrzení představitele krajského spolku či organizace je třeba odevzdat vždy nejpozději 4 měsíce před předpokládaným zahájením studijního pobytu v ČR. Pro studium v zimním semestru od září 1998, je tedy třeba přihlášku zaslat již do konce dubna 1998. Termín pro podání přihlášky ke studiu v letním semestru od února 1999 je do konce září 1998. Přihlášky se posílají prostřednictvím zastupitelského úřadu ČR.

Krátkodobé jazykové kurzy v ČR

Krátkodobé jazykové kurzy v ČR, které jsou zpravidla organizovány v délce čtyř týdnů v průběhu letních měsíců, jsou určeny především pro učitele českého jazyka z řad krajanů.

Může se jednat jak o učitele působící v rámci školského systému dané země, tak i o vyučující v různých kurzech češtiny organizovaných krajskými spolky apod. Kromě toho se do těchto kurzů mohou hlásit i redaktori krajského tisku nebo vysílání, knihovníci krajských knihoven, kurátoři krajských muzeí, případně duchovní nebo další krajané, kteří český jazyk nějakým způsobem využívají ve prospěch širší krajské komunity. Každoročně bude mít možnost zúčastnit se takového kurzu celkem čtyřicet uchazečů.

Upozornění: Kurzy nejsou určeny pro úplné začátečníky. Prosíme proto krajská sdružení, která kandidáty doporučují, aby zodpovědně posuzovala jazykové znalosti navrhovaných uchazečů.

V letech 1996 a 1997 byl právě o tyto čtyřtýdenní kurzy češtiny největší zájem, takže vzhledem k omezenému počtu míst nemohou být všichni zájemci přijati. Ve studijním středisku v Dobrušce ve východních Čechách studovalo pod vedením zkušených pedagogů celkem 34 krajanů z 11 zemí světa. Nejvíce zájemců bylo z Ukrajiny a z Rumunska, dále tu byli krajané z Chorvatska, Bulharska, Polska, Rakouska, Švýcarska, Španělska a

dokonce z Kanady, Chile a Argentiny. Většinou se jednalo o krajany 3.-4. přistěhovalecké generace.

Zájemci o čtyřtýdenní jazykový kurz, který proběhne v Dobrušce od 30. července (zahájení kurzu je 31.7.) do 28. srpna obdrží přihlášku na zastupitelských úřadech ČR. Vyplněné přihlášky včetně potvrzení představitele krajského spolku či organizace je třeba odevzdat nejpozději do konce dubna 1998. Všechny přihlášky se zasílají prostřednictvím příslušného zastupitelského úřadu ČR, pokud se v individuálních případech výslovně nedohodne jiný postup.

Vysílání učitelů ke krajským komunitám

Tato forma pomoci je určena především těm krajským komunitám, které mají vlastní systém školního vyučování v češtině (např. Chorvatsko, Rumunsko). Základním záměrem je umožnit přímý kontakt žáků a učitelů z řad krajanů se současným českým jazykem a metodami vyučování. Působení učitelů vyslaných z ČR se ve většině případů neomezuje na vlastní školní vyučování. Ve spolupráci s krajským spolkem může učitel během svého pobytu v krajské komunitě vyvíjet i řadu dalších činností ve prospěch této komunity, jako je např. podrobná analýza možných forem pomoci ČR v oblasti udržování češtiny, spolupráce s krajským tiskem, vyučování v jazykových kurzech pro dospělé, osvětová činnost, doškolování učitelů z řad krajanů, individuální doučování žáků, vedení hudebního či pěveckého kroužku apod.

Vyslat učitele z ČR je možné i ke krajské komunitě, kde systém školního vyučování neexistuje, ale kde krajský spolek dokáže plně využít kapacitu vyslaného učitele v dalších činnostech ve prospěch krajské komunity (kurzy češtiny pro děti či dospělé, osvětová činnost, práce v knihovně aj.)

Rozsah a podmínky činnosti učitele vyslaného z ČR jsou ve všech případech předmětem písemné dohody mezi MZV ČR a krajským spolkem. Délka pobytu učitele vyslaného z ČR se může pohybovat od tří měsíců do jednoho roku. Každoročně je možno z ČR takto vyslat celkem 10 učitelů.

O působení učitele z ČR zatím projevily vážný zájem krajané v Rumunsku, Chorvatsku, Austrálii a Kanadě. Na základě požadavků působí od ledna 1997 jedna učitelka v Austrálii a jedna v Chorvatsku, v současné době se tři učitelé připravují k působení v českých komunitách v Rumunsku.

Další zájemci o vyslání učitele z ČR se mohou obrátit na zastupitelský úřad ČR nebo přímo na OKKV MZV ČR. Požadavek je třeba vznést s dostatečným předstihem, aby bylo možné včas dojednat podrobnosti a celou věc organizačně zajistit.

rc

Česko-německý fond budoucnosti

V rámci Česko-německého fondu budoucnosti je připravován tzv. sociální projekt, jehož účelem je poskytnutí účinné satisfakce českým obětem nacistické perzekuce. Toto humanitární gesto je určeno občanům ČR, kteří dosud nedostali nebo nepobírají od nikud žádné finanční odškodnění. Nejedná se o odškodnění ze zákona, ale o snahu naplnění litery česko-německé deklarace stanovující, že většina prostředků z Fondu budoucnosti má být vynaložena na projekty pro české oběti nacismu. Na čerpání tedy nevzniká automaticky nárok, který by byl soudně vymahatelný. Při stanovení kritérií, podle nichž bude posuzována oprávněnost žadatelů, se vychází pouze z rozsahu a nikoliv důvodů represe. V tomto smyslu proběhla dohoda s reprezentanty organizací, které zastupují české oběti nacismu. Vzhledem k výše uvedené dohodě doporučujeme, aby se jednotliví žadatelé a žadatelé obraceli přímo na tyto organizace: Sdružení osvobozených politických vězňů, Legerova 22, 120 49, Praha 2; Federace židovských obcí, Maiselova 18, P.O.B. 297, 110 01 Praha 1 a Svaz nuceně nasazených čs. občanů za druhé světové války, Pošt. příhr. 98, 149 00 Praha 4.

emb

Valná hromada CCRCC

Valná hromada Kanadsko-české obchodní komory se koná ve čtvrtek 5. března 1998 v 17:30 v restauraci Praha na Masaryktownu (450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont.) Tel.: (416) 289-0283.

Na programu je volba členů ředitelské rady a diskuse o službách komory. Po skončení formální části, členové dovozci českého zboží předvedou ukázky některých výrobků vystavených v Czech Trade Centre. Hosté jsou vítáni. Bližší informace: Tel.: (416) 367-3432 nebo fax: (416) 367-3492. E-mail: cccrc@cpol.com

ccrc

Jednorázové odškodnění ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem

Občané, kteří splňují podmínky stanovené nařízením vlády č. 165/1997 Sb., o vyplacení jednorázové náhrady ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem mohou podat písemnou žádost o přiznání této náhrady u odboru sociálních věcí příslušného pověřeného úřadu. Občané žijící v zahraničí uplatní svůj nárok u Magistrátu hlavního města Prahy, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1. Žadatel nemusí mít české státní občanství. Na „náhradu“ mají nárok všichni, kteří si odseděli více než 12 měsíců. Všechny tyto měsíce musí být rehabilitované. Za nerehabilitované měsíce se náhrada neposkytuje.

emb-sau

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy
541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: (613) 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Honorary Consulates of Czech Republic

Calgary
Luboš Pešta, Q.C.
226 Market Mall Professional Centre
4935 - 40 Avenue N. W.
Calgary, Alberta T3A 2N1
Tel.: (403) 247-4730, Fax: 288-6510

Vancouver

Miroslav F. Michael Hermann
P.O. BO 48800, 2100-1111 Georgia St.
Vancouver BC, V7X 1K9
Tel.: (604) 661-7530

Slovenské konzuláty v Kanadě

Consular Representatives of Slovak Republic in Canada
Vancouver, BC:
905 West 8th Avenue, Vancouver, V5Z 1E4
Tel.: (604) 732-4431. Fax: (604) 732-4439
Hours: Tuesday 14:00-16:00
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lisiak-Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W., Calgary, T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543
Hours: Monday and Thursday 17:30-19:30.
Mr. Ludovít Zanzotto-Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Winnipeg, MB:
99 Grace Street, Winnipeg, R3B 0E4
Tel. and Fax: (204) 947-1728
Hours: Weekdays 9:00 - 12:00
Mr. Jozef Kiska Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Toronto, ON:
1280 Finch Avenue West, Suite 407,
North York M3J 3K6
Tel.: (416) 665-1499, Fax: (416) 665-7488
Hours: Wednesday 18:00 - 21:00
Saturday 9:00-12:00
Mr. John Stephens Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Montreal, PQ:
3700 rue de Montagne
Montreal, P.Q., H3G 2A8
Tel.: (514) 843-3700, Fax: (514) 987-5460
Hours: Monday and Thursday 16:00 -18:00
Mr. Mark Kmec-Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Quebec

Masarykova doplňovací škola
Sobota: 9:00-11:30
Kent Public School
980 Dufferin St., Toronto
(Jihozápadní roh křižovatky Bloor/Dufferin)
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public School, 61 Holmfirth Terrace
Informace: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu
Pondělí a pátek: 16:00-18:00
středa: 16:00-21:00.
Tel.: 431-9477

50. výročí „Vítězného února“
Torontská odbočka Českého a Slovenského sdružení
v Kanadě s MMI a Sokolem Toronto Vás zve na
program

Fragmenty materiálů na téma
„VÍTĚZNÝ ÚNOR“

Tento televizní program, který připravili Milo Kubík a
Josef Čermák bude promítnut
v budově OISE
252 Bloor Street West, místnost 2-211
v pátek 27. února 1998 v 19 hodin.

Denní kronika

3.2.1998

Václav Havel vyhlásil amnestii u příležitosti svého znovuzvolení

Praha - In/hub - Amnestie se podle předkládací zprávy k rozhodnutí o jejím udělení vztahuje na osoby, které jsou poprvé stíhány nebo byly poprvé odsouzeny za méně závažné trestné činy. Naopak recidivisté a pachatelé závažných zločinů, které jsou veřejností považovány za morálně zvlášť odsouzeníhodné, jsou z amnestie vyloučeni. Havel nařídil nezahajovat a zastavit stíhání úmyslných trestných činů s horní hranicí sazby do dvou let - v případě vzniklé škody do výše 13 600 korun - a zločinů z nedbalosti s horní hranicí sazby do tří let.

Translations

Překlady,
tlumočení,
konzultace,
jazyková výuka

Eva Mesticová
Tel.: (416) 922-8786
Fax: (416) 922-6540

Business

ABE

Elektronická komputerová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počkání.
Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice.
Slovenština přes
převáděč (option).

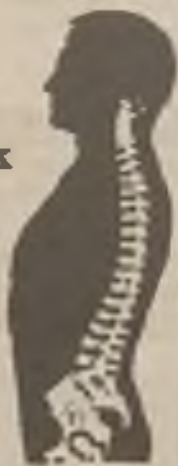
Medical

Dr. Petr
Munk

Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Osoby odsouzené za takovou trestnou činnost si ve vězení odsedí oproti původním rozsudkům o šest měsíců méně.

Občanům bývalé federace, pokud se nedopustili zvlášť závažných především násilných - zločinů, se promíjejí tresty vyhoštění.

Většina Čechů trest smrti dlouhodobě podporuje

Praha - In/dub - Trest smrti byl v bývalém Československu zrušen v roce 1990 v rámci euforie, která u nás zavládla po pádu komunistického režimu. Pozdější průzkumy veřejného mínění však ukázaly, že většina lidí souhlasí s tím, aby byl trest smrti znovu zakotven v zákonech našeho státu. Ještě v roce 1992 se pro trest absolutní vyslovily přes tři čtvrtiny občanů.

Od roku 1994 se podpora znovuzavedení trestu smrti pohybuje kolem hranice 64 procent. Mezi nejčastější důvody, proč by měl být trest smrti znovu zaveden, patří podle respondentů neúčinnost stávajících trestů. Následuje přísnější potrestání brutálních zločinců a přesvědčení, že trest smrti je prevencí proti vraždám a násilným trestným činům. Samostatnou kapitolou pak zůstává úloha absolutního trestu jako odplaty či odstrašujícího prvku, který by mohl snížit kriminalitu.

Pro opětovné zavedení trestu smrti by podle zatím posledního loňského průzkumu IVVM častěji hlasovali muži (68 %). Ženy by se k absolutnímu trestu přiklonily v 60 %. Tradičně největšími odpůrci trestu smrti jsou studenti a učni. Podíl občanů požadujících jeho znovuzavedení navzdory kampani některých politických stran stabilně klesá. Svou snahu pro opětovné zavedení trestu smrti deklarují například republikáni Miroslava Sládka a dříve ještě Českomoravská unie středu.

Obecně také platí, že poptávka po znovuzavedení trestu smrti se zvyšuje v okamžiku, kdy dojde ke zvlášť otřesnému zločinu. Například v červnu 1995 předali poslanci Jozef Wagner a Miroslav Rezníček tehdejšímu předsedovi Poslanecké sněmovny Milanu Uhdemu petici s téměř 11 000 podpisy občanů Ostrova nad Ohří a dalších míst republiky s požadavkem na znovuzavedení trestu smrti. Byla to reakce na sexuální motivovanou vraždu desetiletého Tomáše Belici spáchanou Františkem Kahánkem v dubnu 1995. Kahánek nakonec smrti stejně neunikl, zemřel za dosud neobjasněných okolností ve vězení.

Druhým případem byla v září 1995 petice, kterou adresoval petičnímu výboru Poslanecké sněmovny Obecní úřad v Ženkavě na Novojičínsku. Bezprostředním impulsem přitom byla brutální sexuální motivovaná vražda místní osmileté dívky.

4.2.1998

Škvorecký: Některé případy harassmentu jsou absurdní
LN (Vladimír Dubský): Jak se ve vašem profesionálním životě projevuje fenomén „sexual harassment“?

JŠ: Vlastně na větších univerzitách se zcela oficiálně profesorům doporučuje, aby - vždy, když k nim jde nějaká studentka na návštěvu či konzultaci - nechávali otevřené dveře na chodbu, aby bylo vidět, co tam spolu provádějí. Nejhorší faktor těchto afér je totiž to, že se vytvoří fáma a dotyčný člověk je zostuzen, aniž se mu cokoliv dokázalo. Stojí tvrzení proti tvrzení a v současné době se většinou věří v podobných případech ženám. Každá větší univerzita má navíc svého člověka (v devadesáti devíti procentech ženu), který dohlíží na to, aby se studentky, které se cítí být sexuálně obtěžované profesory, měly na koho obrátit. Existují také případy, kdy si na obtěžování ze strany profesorek stěžovali studenti, ale takových případů je opravdu minimum.

LN: Dostupilo už v Americe třeštění okolo sexual harassment vrcholu, nebo je ještě místo, kam například radikální

feministky mohou ve své kampani dále zajít?

JŠ: V první řadě to nejsou feministky, ale levicově zaměřené ženy. Je zajímavé, že když se v politice prosadí nějaká žena a je pravice, není to jejich hrdinka. Margaret Thatcherovou rozhodně nemilovaly. Ani Paula Jonesová, která obvinila prezidenta Clintona, pro ně není ta správná oběť. Feminismus je v těchto případech až na druhém místě. Co se týká sexuálního obtěžování, pochybuji, že to může ještě někdy dál postupovat. Už teď je mnoho případů natolik absurdních, že to dál prostě nejde.

LN: Dojde situace kolem sexual harassment v americké míře i do Čech?

JŠ: Každé extremistické hnutí má v každé společnosti určité malé procento fanatických příznivců. Na druhé straně existuje podobné malé procento fanatických odpůrců a uprostřed jsou lidé víceméně rozumní, kteří si vybírají. Někdo tedy americký způsob přijme za vlastní, ale ve větší míře to asi nehrozí.

LN: Je nějaký rozdíl v tom, jak vidíte vše, co se v Americe kolem sexual harassment děje, vy jako Evropan a jak to vnímají vaši američtí kolegové?

JŠ: Ta dělicí čára jde spíše podle politických sympatií. Měl jsem na univerzitě v oddělení hodné kolegů Američanů či Kanaďanů, kteří to vidí stejně jako já, a samozřejmě i takových, kteří to vidí jinak. Rozhodně jsem nikdy u svých přednášek nepřemýšlel, jestli jejich obsah může někdo považovat za nebezpečný z hlediska sexuálního obtěžování. Já jsem samozřejmě příznivcem myšlenky rovných práv pro ženy. Myslím, že feminismus ve svých neideologických začátcích udělal hodně dobrého, ale každá dobrá myšlenka, když se z ní stane ideologie, nakonec skončí v absurditách. Není to ostatně případ jenom feminismu.

5.2.1998

Kdo je Jakub Puchalský

Praha - In/dub, čtk - Nový generální ředitel České televize (ČT) Jakub Puchalský se narodil 24. července 1969 v Přerově. Vystudoval obor televizní žurnalistika na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. První dva roky studia absolvoval Puchalský pod vedením současného předsedy Rady ČT Jana Jiráka. Během studia příležitostně publikoval v novinách a externě spolupracoval se sportovní redakcí Československé televize. Na přelomu let 1991 a 1992 byl politickým zpravodajem ČTK.

Ještě před ukončením studia v roce 1992 vyhrál konkurs na místo redaktora BBC v Londýně, kam nastoupil jako zpravodaj českého vysílání. Podle ředitele operací BBC v ČR Jiřího Hodače patřil Puchalský již od samého začátku k nejschopnějším členům redakce a poměrně brzy se stal jedním z vedoucích směn.

V rámci rozšiřování zpravodajství BBC z ČR odjel v dubnu 1995 Puchalský do Prahy. Od poloviny loňského roku působí Puchalský jako vedoucí pražské pobočky BBC. I když pracuje s lidmi, kteří jsou výrazně starší, dokáže si u nich získat přirozenou autoritu. Jakub Puchalský je svobodný, k jeho koníčkům patří média, sport a moderní hudba.

7.2.1998

Po Čapkových robotech dal Čechi světu další pojem - tunelování

Praha In/robert zelenka, vladimír dubský - Slovo tunelování používali ještě v roce 1993 snad jenom drsní raziči cest skrze horské masivy či pod průlivem La Manche. V roce 1997 zdomácnělo toto slovo v české kotlině jako výraz, který postihuje fenomén rozkrádání ve velkém. Odsud ho převzala řada zahraničních zpravodajů a přenesla do svých jazyků.

Výraz používalo hlavně v loňském roce mnoho politiků, ekonomů, odborářů a dalších lidí tak často, že pracovníci Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR ho zahrnuli do připravovaného slovníku „Nová slova v češtině; Slovník neologismů“.

„Poprvé jsme výraz tunelování zaznamenali v českém tisku přibližně před třemi lety,“ říká lingvistka Olga Martincová, vedoucí týmu při Ústavu pro jazyk český, který slovník nových slov v češtině zpracovává. Čeští jazykovědci při definici tohoto pojmu přitom vycházeli z jeho popisu v médiích.

Tunelování se nesmí jednoduše ztotožňovat s rozkrádáním. Rozkrádání je trestný čin. Valná většina „tunelářů“ ale pracuje naprosto čistě - tedy v rámci platných zákonů. Ty jim ovšem dovolují dělat věci ve světě nevidané. „Správce majetku prostě převádí cenné papíry, peníze nebo i zakázky na spřízněnou firmu. Tunelovanou společnost přitom může přivést i k úpadku. Pokud neudělá chybu, nikdo na něj nemůže, protože je právně nepostižitelný. Sám pak může podnikat dál,“ říká hlavní analytik Investiční a poštovní banky Miroslav Souček.

Ekonomové definují tunelování jako přelévání aktiv jedné firmy do jiných společností, které jsou ovládány stejnými lidmi. Tunelovat je možné takřka všechno - od bank a bankovních fondů přes průmyslové firmy, bytová i zemědělská družstva až po pekárny nebo obyčejný novinový stánek.

Správce majetku, ať už investiční fond, nebo i management firmy, přitom nezřídka připraví skutečné majitele o desítky i stovky miliard korun. Nejznámějším případem je vytunelování CS fondů, při němž drobní akcionáři přišli zhruba o 1,3 miliardy korun. Správci majetku prostě vyměnili hodnotné cenné papíry za takřka bezcenné akcie. Kvalitní cenné papíry přitom prodali, peníze rozdělili na několik částí, uložili na zahraniční konta a potichu zmizeli ze scény. Přestože je to záležitost stará už téměř dva roky, majetek CS fondů se dosud dohledat nepodařilo.

Ekonomové však upozorňují, že CS fondy jsou pouze špičkou ledovce, a shodují se v tom, že dokud nebudou účinné zákony na ochranu akcionářů, bude tunelování pokračovat. Zásadní změny přitom vyžaduje zejména zákon o investičních společnostech. Zkvalitnit se však musí i státní dozor, který podle odborníků naprosto selhal.

Heslo „zhasnout“ pomohlo vzniku českého fenoménu

Praha - In/dub - Vznik fenoménu, kterému se dnes souhrnně říká „tunelování“, nelze odlišit od atmosféry, jež panovala v české politice v první polovině devadesátých let. Zvítězila koncepce ekonomické reformy, podle níž je třeba „privatizovat co nejrychleji“. Kuponová privatizace měla tuto podmínku splnit a neměla se odkládat. V kuponové privatizaci hrálo zásadní úlohu kolektivní investování - investiční fondy. Kolektivní investování je v západních zemích svázáno přísnými kritérii, neboť jde o formu podnikání, kdy najatí manažeři spravují cizí majetek. U nás ale podrobná zákonná pravidla fungování kapitálového trhu vytvořena nebyla. Teprve od roku 1995 se mluví o potřebě zprůhlednit kapitálový trh a dát mu pravidla. A tato diskuse přišla až poté, kdy začaly vycházet najevo nejkřiklavější případy „vytunelovaných“ společností.

O chybějící politické vůli řešit podobné skandály nejčastěji hovořili sociální demokraté v čele se svým šéfem Milošem Zemanem. Loni v listopadu Zeman obvinil vládu z toho, že nemá dostatečný politický zájem na zprůhlednění kapitálového trhu. Zastánci, spolutvůrci i „úředníci“ ekonomické reformy taková tvrzení odmítali. Nynější šéf ODA a bývalý ministr pro privatizaci a správu národního majetku Jiří Skalický - v reakci na zmíněný Zemanův výrok připustil

určité chyby. Za mylnou označil dřívější argumentaci ministerstva financí, že je třeba ponechat na kapitálovém trhu volnější prostor pro rychlejší koncentraci kapitálu po kuponové privatizaci. Skalický ovšem ostře odmítl obvinění, že vláda nechťela tuto situaci napravit. „Podsouvat sem dokonce nějaký zájem, aby se konaly nějaké nekalosti, je skutečně už hodně ošklivým obviněním," prohlásil tehdy Skalický doslova.

Otázka, zda měl v této věci více pravdu Zeman či Skalický, možná nebude nikdy uspokojivě vyřešena. Jisté však je, že někteří tvůrci ekonomické reformy používali v oblasti privatizace přístup „zhasneme světlo - a pak se uvidí". Václav Klaus například prohlásil, že nezná metodu, jak v ekonomice rozlišit „čistě a špinavé peníze". A další z otců reformy Tomáš Ježek v knize Budování kapitalismu v Čechách mluví o Dušanu Třískovi, někdejšímu Klausově poradci, jako o propagátorovi doktríny „zhasnutého světla". Zejména poté, co se stal (Tříška) duchovním otcem RM-Systému, byl jedním z vlivných mužů, kteří legislativní přístupy ještě velmi nedávno a velmi energicky obhajovali," píše Ježek v knize.

Skupina Romů přijela do Británie

Londýn - Inčtk - Britské ministerstvo vnitra včera potvrdilo, že do Británie letecky přicestovalo z Francie 17 českých Romů. Mluvčí ministerstva uvedl, že jde o sedm dospělých a deset dětí. Britské úřady nyní znovu posoudí jejich žádosti o azyl. Tito Romové patří k těm, kteří požádali o azyl již loni v říjnu, ale byli vráceni zpět do Calais. Po vleklém jednání s Paříží dala Británie nakonec souhlas k jejich opětovnému přijetí, protože podle pravidel Evropské unie musí být žádost o azyl řádně vyřešena v zemi, na kterou se žadatel obrátil jako na první. Žadatel tedy nesmí být odeslán do země, přes kterou do Británie přijel. V Británii je nyní necelá stovka českých Romů. Ministerstvo vnitra odmítlo potvrdit, zda některému z nich již byl azyl udělen. Podle informovaných zdrojů se tak však dosud nestalo. Městská rada v londýnském Westminsteru tento týden oznámila, že nezvládá nápor uchazečů o azyl z různých částí světa a podniká kroky, aby uprchlíci byli ubytováni mimo hlavní město. Konkrétní místa pobytu uchazečů o azyl z obavy o jejich bezpečnost nezveřejnila.

Úřady nevědí, kam s romskými azylanty

Praha - mfd/johanna grohová - Kam ubytovat romské rodiny, které se vrátily z emigrace ve Velké Británii či Kanadě, si v těchto dnech lámou hlavu úředníci na pražském magistrátu a Úřadu vlády. Zatím před ně předstoupily jen dvě rodiny bratří Gáborových s žádostí o udělení bytů. Po nich však mohou přijít desítky dalších, protože britské imigrační úřady romské žadatele o azyl postupně odmítají.

Náměstkyně pražského primátora Darina Martinovská připustila, že Gáborovi mohou dostat byt, je však podle ní nutné najít systémové řešení, protože není možné hned na letišti předat každému vracejícímu se Romovi klíče od bytu. „Požádáme vládu a další ministerstva, aby nám pomohli, protože tuto záležitost nemůže řešit jen Praha. Navíc přece nelze z pořádku vytrhnout byty bez ohledu na ostatní čekatele," řekla Martinovská.

Devítičlenná rodina Gáborových, která od svého příjezdu v pondělí bydlela u známých, se ze začátku bude muset smířit s jedním pokojem v domě organizace Naděje, jež se stará o bezdomovce. „Mají k dispozici jednu místnost do doby, než se jejich situace zcela vyřeší," řekl pracovník Meziřesortní komise pro záležitosti romské komunity Viktor Sekyt.

V neprospěch sourozenců Gáborových však hraje skutečnost, že svoje byty v Praze

7 neprodali těsně před odjezdem do Spojeného království loni na podzim, ale o dva roky dříve. Proto jim také starosta Prahy 7 odmítá poskytnout náhradní bydlení a do věci se vložil magistrát. Rovněž meziřesortní komise spolu s ministrem Vladimírem Mlynářem se bude příští týden přednostně zabývat problémy vracejících se Romů.

Přesný přehled, kolik Romů muselo po návratu z emigrace řešit otázku, kam složit hlavu, neexistuje. Někteří Romové se obrátili na meziřesortní komisi či na Český helsinský výbor. Mnohdy však pomoc humanitárních organizací nevyužili, protože se uchýlili ke svým rozvětveným příbuzným. Také na ministerstvo práce a sociálních věcí přišli v lednu romští manželé, kteří se vrátili z emigrace. „Můžeme jim zařadit sociální dávky, ale byt jim dát nelze. Proto jsme jejich případ předali příslušnému starostovi obce, kde dřív bydleli," řekla Tereza Čákrťová z ministerstva.

Z britského exilu se dosud vrátili zhruba dvě třetiny Romů, kteří během loňského podzimu zaplavili jih ostrovního království. „Největší vlna návratů byla před vánocemi. Mnozí asi cítili nostalgi i po domově a často nečekali ani na odpověď úřadů. V těchto týdnech odjíždějí už jen sporadicky a zůstává tu takové to tvrdé jádro, které se proti odmítnutí žádosti odvolalo," řekla mluvčí české ambasády v Londýně Zdena Gabalová.

Podle jejich odhadů dosud opustilo Spojené království na 170 českých Romů a zůstává až sto. Zatím jen čtrnáct Romů využilo nabídku české vlády na bezplatnou cestu letadly Českých aerolinií.

Romové upnuli svoji pozornost na britské ostrovypoté, co Kanada na jejich emigrační vlnu odpověděla zavedením vízové povinnosti. Také Británie hrozila stejným krokem, po několika dnech se však záplava Romů zastavila, a tím se rozplynula i hrozba víz.

ODA přiznala, že i ona měla falešného sponzora

Praha - mfd/sabina slonková, tomáš chundela - Občanská demokratická aliance stejně jako ODS tři roky nemluvila pravdivě o svých sponzorech - tajila, že za šesti miliony korun od tajemné firmy TMC z Panenských ostrovů ve skutečnosti stojí dvě české a jedna zahraniční společnost.

Předseda strany Jiří Skalický včera potvrdil veřejné tajemství, že firma TMC byla účelově založena, aby kryla pravé dárce. Anonymitu přitom sponzorům slíbil politik

přímo z vedení ODA, jímž byl zřejmě bývalý místopředseda strany a ministr Vladimír Dlouhý. Jeho jméno však činitelé ODA vyslovují jen v neoficiálních rozhovorech.

Kdo se skrýval za milionovým darem, aliance prozrazovat nehodlá. „Jedná se o dva sponzory tuzemské, jednoho zahraničního. Podle všech informací, které mám k dispozici, jsou to renomované zahraniční firmy. Nemají žádnou souvislost s privatizací," uvedl Skalický. Dodal, že nynější vedení strany pravdu poznalo až před pár dny. ODA sice přiznává, že další tajnosti kolem sponzorů straně škodí, odvolává se však na slib daný firmám. „Je to pro nás samozřejmě nepříjemné. Ale pokud někdo za ODA sponzorům slíbil anonymitu, nedá se nic dělat," tvrdí místopředseda Miroslav Tošer.

S takovým vysvětlením se však nehodlá smířit Unie svobody, s níž ODA jedná o předvolební spolupráci. US kategoricky požaduje, aby aliance ukázala prstem na viníka a uvedla jméno politika, který sponzorům slíbil anonymitu. „Potřebujeme garance, že tyto věci nebudou znamenat žádnou výbušninu v rukou ODA. Osoba, jež slib dala, by měla nést politické důsledky," prohlásil lídr unie Jan Ruml.

Bezdomovci si pekli špekáčky na památníku padlým ve Zlíně

Zlín - právo/jiří růžička - Věčný plamen u sochy Partyzána ve Zlíně, připomínající od roku 1947 památku padlých v bojích proti fašismu, musel uhasnout, protože si na něm bezdomovci a zlínské řetězi opékali špekáčky a v nočních chladech se tam chodili ohřívat. Radnice musela nechat ukotvit sochu, protože se ji pokusili povalit a zničit.

Právu to potvrdila Eva Kočíčková z odboru školství a kultury Úřadu města Zlína, který má sochu na starosti. „Ze se na pietní místa chodili někteří lidé ohřívat a že se tam dokonce opékaly vuřty, to jsem slyšela," bránila se úřednice sama šířit to, co si v parku u památníku špitají i vrabci.

„V roce 1946 byly na toto pietní místo přemístěny ostatky mrtvých, kteří předtím leželi v provizorních hrobech v ulicích Zlína. Místo si vyžaduje úctu. Bronzovou sochu vytvořil Vincenc Makovský. Její hodnota nepomíjí, je trvalá," upozornil ředitel Okresního archivu ve Zlíně Zdeněk Pokluda. Navzdory jeho mínění v keřích za Partyzánem skupiny mladistvých popíjejí

Pokračování na str. 6

Financial

Kursovň listek

100 Kč	4,31 CDN \$
1 CDN \$	23,20 Kč
100 SK	4,18 CDN \$
1 CDN \$	23,92 SK
The Toronto Star 13.2.1998	

1 CDN \$	24,27 Kč
1 US \$	35,51 Kč
100 Kč	2,82 US \$
***	
100 SK	100,07 Kč
100 Kč	99,93 SK
Internet	30.1.1998

STASTNY & CO.

CHARTERED ACCOUNTANTS

Accounting and Auditing
Personal & Corporate Taxation
Financial & Tax Planning

Michael Štastný C.A.
George Bezrouk

Tel.: (416) 250-6557

Fax: (416) 250-6524

Address:

Madison Centre
4950 Yonge St. Suite 906
North York, Ontario
M2N 6K1

Canada-Czech Republic Chamber of Commerce

Kanadsko-česká obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
7th Floor, (P.O. Box 198)
Toronto, Ont. M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

CZECHOSLOVAK (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED KAMPELIČKA

740 Spadina Ave., Toronto, Ontario M5S 2J2

Tel.: (416) 925-0557 Fax (416) 925-6529

R.R.S.P.

V NAŠÍ KAMPELIČCE DOSTANETE VÝHODNÝ ÚROK
A DAŇOVÉ POTVRZENÍ IHNEDE NA MÍSTĚ

- * Výhodný úrok na R.R.S.P. konto s celkovým vkladem od 25000 dolarů
- * Možnosti půjček na R.R.S.P.
- * ŽÁDNÉ POPLATKY
- * Denní úroková míra
- * Úrok připisován ročně

NEJVÝHODNĚJŠÍ
INVESTICE PRO VAŠI
BUDOUCNOST

Úřední hodiny:

Pondělí: 10:00-19:00

Úterý: 10:00-17:00

Středa: 10:00-17:00

Čtvrtek: 10:00-19:00

Pátek: 10:00-19:00

Sobota: 10:00-14:00

Real Estate

ZAMÝSLÍTE PRODAT NEBO KOUPIŤ DŮM?

Zavolejte:
Eva Zelenka

sales representative
Royal LePage

Tel.: (905) 275-9400
1-888-228-9669

Zprostředkuji financování
Bezplatný odhad
Poskytnu nejlepší službu krajanům!

Vaše břímě na naše bedra!

Plánujete svou příští zásilku? TRANS-COM přepraví cokoli, spolehlivě a rychle - lodí, letadlem, vlakem, nákladním autem. Pravidelný týdenní servis mezi střední Evropou a severní Amerikou, sběrné kontejnery v obou směrech. Naše služby zahrnují nakládání, vykládání, skladování, rozvoz a pomoc s celním odbavením.

Jerry Formánek

tel: (905) 678-6412

fax: (905) 678-7544

Lorne Lichtenstein

Barrister, Solicitor, Notary Public
55 University Ave. Suite 1604,
Toronto, Ontario, M5J 2H7

Tel.: (416) 947-0550 Fax: (416) 866-7946

Právník pro imigrační záležitosti

vyřizuje rovněž žádosti Romů o uprchlický status

Nezávislá imigrace

Obchodní imigrace podnikatelů a investorů

Povolání pro vracející se rezidenty

Víza pro zahraniční pracovníky* Studentská i návštěvní víza

Sponzorování rodinných příslušníků* Rodinné záležitosti

Trestné případy

RYCHLÉ VÝSLEDKY - ROZUMNÉ CENY

PRVNÍ KONZULTACE ZDARMA

AKCEPTUJEME „LEGAL AID“

Dotazy v češtině, volejte Kateřinu

TELEFON: (416) 488-2115

RENOMA

WOODWORKING

Renomovaná Česko-Slovenská
truhlárna nabízí.

Kitchen cabinets & counter tops
Bathroom furniture. Entertainment units
Store fixtures & Office furnishings
Also hardwood floor & ceramic tiles installation

FREE ESTIMATE

Jiří & George Jančárkovi vás zvou do své dílny

40 Regan Rd, Unit 16-17, Brampton, Ont.

Tel: (905) 840-5415 Fax: (905) 840-2146

Náš cíl: Spokojenost zákazníka

Pokračování ze str. 5

alkohol a testují sexuální praktiky. Nalezeny zde byly i injekční stříkačky narkomanů. „Nešmíruj tady, čumile, ať nějakou nechytíš! Po tom je ti houby, co tu děláme!“ vyjel po mně ostře jeden z trojice v mraze podupávajících kluků v kožených bundách nedaleko sochy.

„Na deskách se jmény padlých se opakovaně objevily i stříkance barev a naposledy čmáranice barevnými fixy,“ pohoršil se nad lidskou bezohledností ředitel Městské policie ve Zlíně Jan Suchoň, přičemž tvrdil, že pietním místům věnují strážníci pozornost a několik sprejerů již dopadli.

„Jsem proti vandalství, byť třeba mohou být různé názory na partyzány. Před čtyřmi lety, když jsem byl v Singapuru, poničil tam jeden mladý Američan sprejem mrakodrapu a potrestali ho osmi ranami štipeným bambusem. Amerika protestovala, tak mu trest zmírnili na šest ran. Toho už do smrti nenapadne, aby čmáral na cokoli. Podle našich zákonů to nejde, ale za hanobení památek by si to vandalové zasloužili,“ uvedl známý cestovatel, zlínský rodák Miroslav Zikmund.

„Vnímám to jako podnět, který radnice bude řešit. Posoudíme návrh, jak sochu a okolí uchránit před řáděním vandalů,“ slíbil primátor Zlína Vladimír Daňka (US) na dotaz, jestli město nemá peníze na důstojné zabezpečení památného místa.

9.2.1998

Češi se z velkých měst stěhují na venkov

Praha - In/Jan kubita - Stále více obyvatel České republiky opouští v posledních letech velká města a stěhuje se do menších měst a na venkov. Tento trend se v ČR objevil na počátku devadesátých let a potvrdily ho také statistiky z loňského roku. Ztrátou obyvatel trpí každoročně nejvíce hlavní město Praha. Čím dál tím více se ale tento jev začíná týkat také ostatních velkých měst ČR, jako například Brna, Ostravy nebo Plzně. Každým rokem jsou naše velkoměsta chudší o několik set obyvatel.

Demografové a sociologové hovoří o různých příčinách tohoto vývoje. V první řadě stojí za tímto trendem stále horší životní podmínky ve městech. Obyvatele velkoměst velmi tíží zvyšující se náklady na bydlení a nedostatek bytů vůbec. „Velká města jsou pro lidi prostě stále více drahá a stále méně ekologická,“ říká Antonín Vaishar z Ústavu geoniky v Brně, podle kterého k nám tento jev pomalu přichází například z USA a některých západoevropských zemí.

Tento závěr potvrzuje i vedoucí oddělení demografie Českého statistického úřadu Miroslav Šimek. „Hlavním důvodem je určitě lacinější bydlení,“ říká.

Existují však i další příčiny. Města nejsou dnes jenom přesycená lidmi. Také se v nich koncentrují veškeré negativní civilizační jevy. „Hodně lidí odjíždí například ze zdravotních důvodů na venkov,“ říká Miroslav Šimek.

Další odborník, Antonín Vaishar, dodává: „Je to spíš věcí těch bohatších, pro které se v blízkém okolí českých velkoměst budují satelitní městečka. Do těch se za lidmi přesouvá také obchod.“ Podle jeho slov se města tímto způsobem vlastně pouze rozšiřují. Například ve Spojených státech tento jev způsobil celkový rozpad metropolí.

10.2.1998

Unie svobody chce oslovit střední třídu a prověřovat své sponzory

Praha, České Budějovice - In/ok, kes - Politický program Unie svobody má podle šéfa jejího poslaneckého klubu Jana Rumla „zahájit diskusi, která vyvrcholí na celorepublikovém setkání unie v Nymburku“. Až po setkání nabídne strana konkrétní způsoby řešení situace, v níž se nachází Česká republika. Unie svobody bude

naléhat na dodržování právních a morálních pravidel, bude rozvíjet občanskou společnost a samosprávu a bude klást důraz na upevňování středního stavu a střední třídy jako nositele stability společnosti. „Musíme přesvědčit střední třídu, že existují rovné šance,“ uvedl sociolog Petr Matějů, který se na přípravě programu také podílel. Podle něj je znovuoobnovení středního stavu prací na generace a unie tomu chce položit základy. Unie svobody podepsala darovací smlouvu na částku 250 000, které jí hodlá poskytnout spotřební družstvo Včela Praha, ale peníze ještě nebyly převedeny. „Vzhledem k tomu, že vznikly určité nejasnosti kolem práva rozhodování ve zmíněné firmě, Unie svobody rozhodne o převzetí daru až po důkladném prošetření celé záležitosti,“ oznámil Ruml s upozorněním, že možnosti k detailnímu prověřování každého dárce strana mít nebude. Jedním z pravidel US je sice prověřování dárců, kteří ji podpoří částkou přesahující 10 000 korun, ale jak uvedl Ruml, bude záležet hodně na firmách samých a jejich čestných prohlášeních. Pochybnosti nelze nikdy vyloučit, podotkl.

11.2.1998

Prezident Václav Havel chce oživit politickou sílu Hradu

Praha - In/dom - Po více než dvou letech se v úterý 10. února na Pražském hradě uskutečnila „regulérní“ tisková konference hlavy státu. Nejdříve zopakoval novinářům své „stálé“ hodnoty: slušnost, zdvořilost, nadsada, ohleduplnost a mnoho dalších. Poté došlo na avizovanou konkrétnost, aktuálnost a praktickou politiku. Slíbil dále, že bude otevřený i v otázkách na své soukromí, a oznámil úmysl mít potomka.

Václav Havel také zdůraznil, že má kompetence, které chce do budoucna využívat ve větší míře než doposud. Zmínil se také o svém projektu na financování politických stran a apeloval na ODA, aby zveřejnila jména anonymních sponzorů.

Dále jmenoval své kompetence jako vrchního velitele ozbrojených sil. V této souvislosti se také snažil vysvětlit svou myšlenku účasti českých vojáků při případném útoku na Irák: „Já pochybuji, že by to mělo být právě české stíhací letectvo, které zaútočí na paláce Saddáma Husajna, ale myslím si, že jsme schopni poskytnout lecjakou smysluplnou pomoc v oblasti logistiky či jiných oblastech.“

Prezident také jmenuje soudce, některé soudní úředníky a rektory vysokých škol. Havel chce především posílit nezávislou justici jako pilíř demokracie. „Je na místě, aby prezident nebral tyto své kompetence jako pouhou formalitu,“ zdůraznil.

Prezident se také vyjádřil k procesu „dovršení“ privatizace a kritizoval některé části ekonomického programu ČSSD. Vyslovil se totiž protisestavování deficitního rozpočtu a dovozním přírůžkám, což jsou věci, které chce ČSSD prosadit, pokud se dostane k moci.

„Program ČSSD je třeba hodnotit komplexně. Pokud ho prezident posuzuje izolovaně, je to poněkud nezdravé. Některé pasáže vytržené z celkového kontextu mohou působit negativně,“ bránil se kritice šéf poslanců ČSSD Stanislav Gross.

Pozdvižení mezi přítomnými novináři vyvolalo prezidentovo oznámení, že se odstupující generální ředitel České televize Ivo Mathe stane „vicekancléřem“ prezidenta republiky. Havel totiž prohlásil, že takovou funkci na Hradě - v rámci zetištění Kanceláře prezidenta republiky - zřídí. „Na svou novou práci se těším. Přijal jsem nabídku proto, že to bude jakási služba veřejnosti a ta práce bude mít smysl,“ řekl LN Mathe. Podle Havla současný kancléř Ivan Medek na svého zástupce přesune většinu organizačních a dalších starostí.

Spekulace, že o funkci rozhodl Havel po oznámení, že ředitelem ČT bude Jakub

Puchalský, Mathé odmítá. Podle některých pozorovatelů je však Mathého funkce jakousi „trafikou“ na dožití, odměnou za „vstřícnost“ zpravodajství ČT vůči prezidentovi.

12.2.1998

Sponzoři ODA zřejmě nezaplatili daně

Praha - mfd/jaroslav kmenta, sabina slonková - Finanční skandál ODA hrozí přerůst v kriminální delikt: sponzorský dar z Panenských ostrovů, který v letech 1995 a 1996 Skalického aliance přijala, totiž velmi silně zavání daňovým únikem. Navíc ti lidé z ODA, kteří znají podrobnosti o tomto daru, ale nechťejí je zveřejnit, se sami vystavují riziku, že kryjí trestnou činnost.

To hrozí i předsedovi ODA Jiřímu Skalickému, který se podrobnosti o podezřelé transakci z Panenských ostrovů dozvěděl minulý týden, ale nechce je - podobně jako jeho kolega z ODA, který před třemi lety dary zajišťoval - zveřejnit. Skalický včera nečekaně přiznal, že si toto nebezpečí začal uvědomovat až poslední dva nebo tři dny, a hodlá proto celou causu vyřešit do konce tohoto týdne.

„Uvědomuji si, že se dostávám do situace, kdy mohu být obviněn z krytí nějakého daňového přestupku. A proto se snažím konat v posledních dnech vše pro to, abych dosáhl souhlasu ke zveřejnění všeho, co o této události vím,“ uvedl Skalický.

Čelý problém ODA nyní spočívá v tom, že se za sponzorským darem z Panenských ostrovů, kde platí daňové úlevy, ve skutečnosti skrývají dvě české a jedna zahraniční firma. České firmy se totiž postupem, kdy poslaly finanční dar ODA přes Panenské ostrovy, vyhnuly s veíkou pravděpodobností placení daně z příjmů.

Pokud by firmy poslaly peníze přímo ze svého účtu na účet ODA, musely by odvést státu na daních asi dva a čtvrt milionu korun. To je částka, která vychází po zdanění celého daru, tedy sumy ve výši 5,7 milionu korun, jež přišly postupně za poslední tři roky na účet ODA z Panenských ostrovů.

13.2.1998

ČNB zmrazila naděje na růžovější zítřky

Praha - mfd/ip, man - Ozdravení tuzemské ekonomiky, která loni jen s obtížemi přežila ménovou krizi a prudký pád měny, bude zřejmě trvat déle, než při vyhlašování úsporných balíčků slibovali veřejnosti politici. Nová prognóza České národní banky, kterou její analytici již v lednu projednávali s misí Evropské unie, počítá s tím, že problémy hospodářství přetrvají nejméně do konce tisíciletí.

Podle odhadů centrální banky hrubý domácí produkt země letos stoupne pouze o 0,8 procenta a v následujících dvou letech vždy jen o jedno procento, přičemž reálné mzdy by měly až do roku 2000 víceméně stagnovat.

Představitel ČNB sice tvrdí, že analýza není oficiálním dokumentem, její mluvčí Martin Švehla však nepopřel, že by banka s podobnými čísly nepracovala. „Analýza nemá charakter oficiálního dokumentu ČNB a bankovní rada jej neprojednala. Je to pouze jedna z varovných variant možného vývoje,“ řekl mluvčí.

Předseda KDU-ČSL Josef Lux k prognóze ČNB uvedl: „Je to důsledek absence hospodářské politiky minulých vlád, kterých jsme také byli členy. Svoje tady sehrála také rozhodnutí, která se dělala mimo vládu a částečně bez jejího vědomí a která založila skryté deficity veřejných financí.“ Podle něho šlo především o různá ručení a podpory bankám, některé schodky v působnosti Fondu národního majetku zdravotním pojištěním. „Můj odhad zní, že jde o desítky miliard korun, které byly skryté, protože se fetovala vyrovnanost státního rozpočtu,“ řekl Lux.

Předseda ČSSD Miloš Zeman včera k analýze ČNB poznamenal: „Je to kvantitativní výsledek práce minulé vlády.“ Zeman přitom připustil, že závěry banky měl k dispozici již při svém televizním duelu s Václavem Klausem před několika týdny.

Předpověď ČNB je zatím nejchmurnější vizí vývoje domácí ekonomiky. Většina jiných prognóz sice počítá s tím, že ještě letos bude růst poměrně slabý, v dalších letech by se však jeho tempo mělo zřetelně urychlit.

...

Z romského poradce se zřejmě vajda nestane

Děčín - mfd/kl - Rom, který pracuje jako romský poradce, si může často připadat jako mezi dvěma mlýnskými kameny. Na jedné straně úřad se svými pravidly, na straně druhé Romové, kteří žádají, aby pro ně jeden z nich udělal skoro i nemožné.

„Mnohdy skutečně není v silách poradce pomoci. Romové potřebují byty, zaplatit dluhy na nájemném, a z toho já je nevytáhnu,“ pokyvuje hlavou devětatřicetiletý Rom Miroslav Grajcar, který od počátku ledna zasedl do křesla romského poradce přednosty Okresního úřadu v Děčíně. O toto místo požádal už v loňském roce - přednostaje tedy poslal na zkoušenou mezi úředníky referátu sociálních věcí. Osvědčil se, práce se mu líbila, a tak si s přednostou pláclí.

Grajcar, vyučený řáčník, předtím nikdy v podobné funkci nebyl, nepracoval ani v žádné romské iniciativě. „Toužil jsem ale Romům pomáhat, ovšem neměl jsem možnost. Bydli jsme v malé obci, kde kromě nás žádní Romové nebyli,“ říká Grajcar. Dnes bydlí v Jilově v Děčíně se svou, jak sám říká, bílou manželkou a dvěma dětmi. Loni nastoupil ke studiu na sociálně právní akademii pro vzdělávání Romů, a tak se mu dnes práce pěkně prolíná se studiem. „Romové potřebují mít na úřadech člověka, na kterého se mohou obrátit, aby sem nechodili se strachem, že jdou k nepříteli. A na druhou stranu, nikdy si netroufli být na mě hrubí,“ míní Grajcar.

Ačkoliv jeho úspěchy v nové funkci jsou zatím drobné - rady, na koho se obrátit, jak vyplňovat formuláře, jak získat občanství, Romové v něm vidí spřízněnou duši. Za hlavní cíl své práce však Grajcar považuje začlenění romského etnika do běžného života. „Nechci potlačit romskou mentalitu. Tradice a kultura se musí zachovat, ale je třeba, aby se Romové naučili respektovat základní pravidla společnosti,“ vypočítává. Že to půjde ztuhla, ví sám nejlépe. „Vajdou se asi nestanu, ale snad si získám u Romů, že mě tak třeba budou brát,“ směje se.

...

Romští azylanté po návratu byty nedostanou

Praha - mfd/johanna grohová - Romové, kteří během několika příštích týdnů budou nuceni se vrátit z neúspěšné emigrace ve Velké Británii, a ještě před odjezdem se zbavili svých bytů, se musí rozloučit s představou, že jim někdo po příjezdu vloží do dlaní klíče od nových příbytků. Státní úřady romským navrátilcům, kteří začali jezdit za azylem do Spojeného království loni na podzim, pomohou najít bydlení, byt jim však darovat nemohou.

„Je iluzorní, aby si kdokoli myslel, že po návratu dostane byt. Budeme se snažit jim pomoci, najít ubytování, pomůžeme s vyřizováním formalit spojených například s občanstvím, s hledáním nějakého zaměstnání, případně nabídneme rekvalifikační program,“ řekl ministr Vladimír Mlynář po včerejším prvním jednání Meziřesortní komise pro romské záležitosti.

Na úřady se sice se žádostí o pomoc zatím obrátilo jen několik romských rodin, předpokládá se však, že se jich během března začne masově vracet na stopadesát až dvě stě. Britské úřady totiž hodlají splnit své předsevzetí: romské žadatele o azyl nepřijmout.

„Je nutné, abychom byli na tuto situaci připraveni. Proto chceme požádat obce, jestli nemohou nabídnout kapacity, kam by se Romové mohli uchýlit. Bylo by lepší, abychom nemuseli navrátilce umisťovat do jednoho místa, aby se komunita rozptýlila,“ uvedl Mlynář. Do týdne pak mají jednotlivé resorty podat komisi informaci o tom, jakou formu pomoci mohou Romům nabídnout.

Komise se zabývá jen návratem Romů, kteří zamířili do ostrovního království. Zatím totiž neočekává silnější vlnu návratů z Kanady, kam původně romské rodiny odjížděly za azylem zejména během loňského léta. „Azylanti, kteří neuspějí v Kanadě, jednak nejsou vykázáni zpět deportačním příkazem tak jako v Británii. Navíc proces vyřizování žádostí zde trvá až dva roky, zatímco Britové ho zkrátí na půl roku,“ řekla předsedkyně komise Monika Horáková.

První potíže s ubytováním pětičlenné romské rodiny Vladimíra Demetera marně řeší starostka obce Břežany na Lounsku Eliška Hošková. Romové před emigrací prodali rodinný dům jiné romské rodině a teď žijí střídavě u svých příbuzných. „Já pro ně vůbec nic nemám. Ani obecní byt není volný,“ uvedla Hošková.

Také rodiny dvou bratří Gáborových se po návratu domů ocitly bez střechy nad hlavou. Devět lidí nyní žije v místnosti humanitární organizace Naděje, která pomáhá bezdomovcům. „Nevíme, co bude, hlavně kvůli dětem máme starosti, protože toto není pořádný život,“ stěžuje si jeden z bratří Gáborových.

...

14.2.1998

Policie zatkla bývalého výkonného místopředsedu ODS Libora Nováka

Praha - mfd/rep - Několikaměsíční policejní vyšetřování finanční aféry Občanské demokratické strany zaznamenalo včera první hmatatelný výsledek. Policie zatkla bývalého výkonného místopředsedu ODS Libora Nováka a obvinila ho z krácení daně. Pokud by mu soud prokázal vinu, hrozí Novákovi až osmileté vězení.

„Sdělili jsme panu Novákovi obvinění pro trestný čin zkrácení daně,“ prohlásil v podvečer šéf pražské hospodářské vyšetřovací Pavel Hájek. Po poradě s ředitelem pražských vyšetřovatelů Zdeňkem Janičkem a městským státním zástupcem Janem Křivánkem vyšetřovatelé krátce po deváté hodině večerní požádali o uvalení vazby.

Těsně před půlnocí vyšel evidentně zkroutěný a unavený Novák s železky na rukou z policejní budovy v Krakovské ulici a beze slova nastoupil do přistaveného antonu, který ho odvezl do cely předběžného zadržení v Kongresové ulici.

...

Panenské ostrovy: tranzit peněz pro ODA

Praha - mfd/jaroslav kmenta, tomáš chundela - Sponzorování ODA přes Panenské ostrovy je ve skutečnosti zřejmě tajnou operací na financování aktivit této politické strany.

Dnes již nikdo nepopírá, že způsob tohoto financování zorganizoval někdejší místopředseda ODA a exministr průmyslu a obchodu Vladimír Dlouhý a že firma TMC na Panenských ostrovech byla jen přestupní stanicí pro převody peněz. Z oficiálních i dosud nepotvrzených údajů lze sestavit tento pravděpodobný scénář tajemného sponzorování: Vladimír Dlouhý sehnal sponzory a předal jim kartičku s údaji, kam mají peníze posílat. Firmy buď přímo, nebo ještě přes jiného prostředníka převáděly peníze nejdříve do Lichtenštejnska, teprve pak na účet TMC na Panenské ostrovy a až poté byly posílány do Prahy na konto ODA.

To, že se do kasy ODA dostávaly peníze tímto důmyslným penězovodem, potvrzuje případ investiční společnosti PPF. Tuto finanční skupinu společně s firmami Philip Morris a Železářny Vítkovice odhalil po několika dnech mlčení exministr Dlouhý jako skutečné dárce celkem asi 5,6 milionu

Restaurants-Deli's

MASO-UZENINY

Fred Klinger DELI

Katka a Vlastík Ertelovi

- * Obložené mísy
- * Chlebičky
- * Štrůdl
- * Uherák

Pondělí a sobota 8-17,
úterý a středa 8-18,
čtvrtek a pátek 8-19

1504 Danforth Avenue

Stanice podzemní dráhy Coxwell

Toronto, Ont.. M4J 1N4

(416) 406-5004

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

504-5787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražské uzeniny

* Cukrářské výrobky

* Obložené chlebičky a mísy

* Knedlíky všeho druhu

* Denně čerstvá a chutná jídla

POLYGON

reportér Západ

Český zahraniční časopis, který má

čtenáře v 51 zemích.

Napište si o ukázkové číslo!

POLYGON, Box 9021,

OTTAWA, Ont. K1G 3T8,

CANADA

Kanadský redaktor Miloš Šuchma,

tel.: (613) 824-7439, fax: (613) 834-8757

korun, které ODA dosud vykazovala neurčitě jako sponzorování od firmy TMC z Panenských ostrovů.

Člen představenstva PPF Milan Maděryč přiznal, že ho v roce 1996 oslovil Vladimír Dlouhý a předal mu kontakt na firmu TMC. „Dlouhý mě oslovil, ale řekl jsem mu, že nemohu vyhovět, protože pro naši společnost je sponzorování politické strany tabu. Dostal jsem ale nápad, že bych mohl požádat naši spřízněnou firmu v Rusku - investiční společnost Petr Veliký, aby ona přispěla na konto ODA. Dlouhý mi dal kartičku s kontaktem na TMC. O tom, že to mělo jít na nějaké Panenské ostrovy, jsem neměl tušení. Co si pamatuji, na kartičce stálo, že jde o firmu se sídlem ve Vaduzu,“ uvedl Maděryč.

Investiční společnost Petr Veliký potvrdila, že ODA sponzorovala na pokyn svých partnerů z PPF.

oprávněný distributor českých a slovenských filmů na videokazetách uvádí úspěšný seriál České televize

PRAŽSKÝ PÍSNIČKÁŘ

Život a dílo pražského písničkáře Karla Hašlera v pěti zastaveních jeho života. Původně herec Národního divadla, skládá písničky, zakládá první český kabaret, Pražák a vlastenec tělem a duší. Jeho vlastenectví a odpor proti nacistům má za následek násilné ukončení jeho činnosti (je zatčen gestapem při natáčení filmu *Městečko na dlani*, na kterém spolupracoval jako umělecký poradce, v roce 1941 a odvezen do koncentračního tábora, kde po třech měsících utrpení zahynul. Jeho krásné písničky, většinou opěvující Prahu, žijí dodnes, a mnohé z nich dokonce již vešly do klenotnice národních písní. V režii J. Paukerta představuje K. Hašlera V. Preiss, dále hrají J. Hrušínský, J. Menzel, J. Batulková, D. Bartuňková, L. Županič, R. Brzobohatý aj.

Osudy K. Hašlera provází slovem J. Jirásková.

Cena kompletu 2 kazet \$ 65. - / US \$ 58. -

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video@rogers.wave.ca

VILÍMEK EXPORT/IMPORT

Kontejnerová přeprava automobilů a zboží Toronto-Město, a stěhování do ČR a SR za nejvýhodnější ceny.

Doprava 1 automobilu 1780 dolarů

Montreal: Martin Vilímek (514) 865-4442

the co-operators

A Better Place For You
Insurance/Financial Services
Roman Grigel Insurance Agency

HOME
AUTO
LIFE
RRSPS
FARM
GROUP
BUSINESS

Váš pojišťovací agent
Roman Grigel
je připraven vám poskytnout
nejlepší služby
na novém místě
3164 Yonge St.
(Yonge & Lawrence)
Toronto, Ont. M4N 2K6
Tel.: (416) 544-8100
Fax: (416) 544-8111

Real Estate

Petr Poláček, FRI, CREA

Associate Broker, Appraiser
Sutton Group
Tower Realty INC.

25 let služby krajanům
KOUPE - PRODEJ
ODHAD NEMOVITOSTÍ
Bus.: (416) 783-5000

Fax: (416) 783-6082
Res.: (416) 733-9442

5. 2. 98

Vystúpenie prezidenta v NR SR vláda a množstvo koaličných poslancov ignorovali

BRATISLAVA (SME - sp, dio, jo) - Viac ako hodinu prednášal včera prezident Michal Kováč v parlamente štvrtú a zároveň poslednú Správu o stave Slovenskej republiky vo svojom funkčnom období. Väčšina poslancov vládnej koalície opustila rokovaciu sieň, poslanci opozície správu ocenili potleskom. Počas vystúpenia M. Kováča nebol v rokovacej sieni prítomný opäť žiadny člen vlády. Z poslancov vládneho HZDS si celú správu vypočula len M. Bartošiková, A. Matejka a predsedajúci I. Gašparovič. Z koalície SNS si prezidentovu správu vypočuli poslanci J. Prokeš a M. Michalec a v rokovacej sieni zostalo aj niekoľko poslancov ZRS. Prezident v správe zdôraznil, že kompromis sa stal takmer neznámou veličinou našej politiky. "Ak idea našej štátnosti nemá zakrpatieť a uviaznuť vo folkloristickej polohe, musíme ju rozvíjať vo vecnej a pragmatickej línii," povedal. M. Kováč sa zmienil tiež o "škandalóznom" zaobchádzaní s petíciou vyše pol milióna občanov žiadajúcich referendum o priamej voľbe prezidenta.

V súvislosti s procesom integrácie zdôraznil, že je chybné zakrývať v SR deficit demokracie a politické chyby "poukazovaním na údajnú zaujatost' medzinárodných organizácií voči nám". Podľa Kováča nemožno vládu slotožňovať so štátom a opozíciu so zradou a rozvratom. Podpredseda HZDS A. Matejka na prezidentovu správu reagoval slovami: "Ak politik som povinný si vypočuť aj veci, s ktorými nesúhlasím." Na margo neprítomnosti ďalších poslancov HZDS v rokovacej sieni povedal: "Nemali sme žiadny príkaz, či máme, alebo nemáme zostať v rokovacej sieni." Podľa jeho slov mal prejav tri časti: "Prvá bola absolútne neobjektívna z rôznych dôvodov, druhá časť bola objektívna a tretia časť je hodna podrobnej analýzy," poznamenal Matejka. Zároveň dodal, že bol prekvapený, keď sa prezident "nezmienil o podiele svojej viny na stave spoločnosti. Skončila sa etapa prezidentovania naivného prezidenta. Myslím si, žeby mala nastúpiť etapa prezidenta-managéra," konštatoval. Predseda parlamentu I. Gašparovič k prejavu M. Kováča povedal: "To vystúpenie malo byť skôr, aby tú rozhádzanú atmosféru na Slovensku sa snažil upokojiť, a nie proti sebe postaviť."

7. 2. 98

Parlament prezidenta opäť nezvolil, premiér sa pripravuje na prevzatie prezidentských právomocí

BRATISLAVA (SME - sp, dio) - Parlament druhýkrát nezvolil prezidenta SR, predseda parlamentu I. Gašparovič je preto povinný do 30 dní zvoliť druhé kolo voľby hlavy štátu. Do opakovanej voľby postúpil kandidát SDK Š. Markuš a kandidát SDĽ J. Hraško, ale ani jeden z nich nezískal ústavou predpísaných 90 hlasov. Za Š. Markuša hlasovalo 37 poslancov, proti bolo 80 a zdržalo sa 12 poslancov. Š. Markuša nepodporili všetci poslanci SDK a Maďarskej koalície napriek tomu, že mu tieto zoskupenia avizovali podporu. V tom prípade by bol získal viac ako 40 hlasov. J. Hraško podporilo 24 poslancov, proti bolo 64 a zdržalo sa 41 poslancov. SDK krátko po neúspešnej voľbe prezidenta vyhlásila, že v prípade víťazstva vo voľbách 1998 bude presadzovať ako jednu z prvých legislatívnych úloh ústavný zákon o priamej voľbe prezidenta. Vzhľadom na doterajšie vyhlásenia je nepravdepodobné, že HZDS navrhne do druhého kola prezidentského kandidáta. Po uplynutí funkčného obdobia prezidenta M. Kováča 2. marca tohto roku prejdú niektoré právomoci prezidenta na vládu a premiéra. Podľa opozície a pozorovateľov je práve koncentrácia prezidentských a vládnych právomocí cieľom V. Mečiara. Koaličná SNS ako jednu z možností navrhla, aby sa kandidátom na post hlavy štátu stal V. Mečiar. HZDS kandidatúru svojho lídra nevyhlásilo, súčasne však ohlásilo záujem novelizovať ústavu vrátane posilnenia kompetencií prezidenta. Kandidát SDK Š. Markuš SME povedal, že nie je sklamaný výsledkom hlasovania. "Len by som si priaľ, aby sa tých 80 poslancov, ktorí hlasovali proti mne, cítilo slobodnejšie. Mám pocit, že sú pod tlakom istého kolektívneho vedomia, ale dúfam, že sa to naprávi po parlamentných voľbách," dodal. Kandidát SDĽ J. Hraško SME povedal, že je osobne "veľmi namyslený", keďže ho podporilo viac poslancov, než mal "za chrbitom". Poslanec KDH

F. Mikloško k výsledkom prvého kola voľby prezidenta poznamenal, že opozícia splnila to, čo vyžadoval štátny záujem - postavila kompetentného kandidáta. "Som presvedčený, že takisto treba postupovať aj v druhom kole," podotkol. Na otázku, či SDK spolu so SDĽ postaví spoločného kandidáta, odpovedal: "Toto je vec, ktorá sa kryštalizuje. SDĽ, ako uviedla, robí samostatnú opozičnú politiku. Nie je preto jasné, či dôjde k dohode."

9. 2. 98

Lupták pozdravuje Gavorníka miesto pre JANA LUPTÁKA, predsedu ZRS

V piatok vystúpil z poslaneckého klubu ZRS Anton Poliak.

Ako hodnotíte skutočnosť, že v parlamente doteraz najviditeľnejší muž ZRS Anton Poliak odišiel z poslaneckého klubu a tvrdí, že vystupuje aj zo združenia?

"To sa jeho spýtajte."

Neobávate sa, že pred voľbami zoberie ZRS hlasy?

"Kým vás len to trápi, a nie ekonomika tejto spoločnosti..."

Zaujímá nás ekonomika aj privatizácia: okomentujte pre nás prácu Gavorníka ako prezidenta FNM SR

"Pozdravte."

Príčina smútku mnohých ľudí

BRATISLAVA-SME/ MARIÁN LEŠKO-Na návšteve v USA ministri troch krajín visegrádskej štvorky vytrvalo presviedčali Američanov, že okrem Česka, Poľska a Maďarska by sa malo stať členom NATO aj Slovensko. Český námestník Kovanda v rozhovore pre CNN vyhlásil, že prijatie Slovenska nie je len v jeho záujme, ale aj v záujme Českej republiky i aliancie ako celku. Pred exkluzívnym publikom vo Washingtone toto stanovisko podporil aj maďarský minister Kovács. Ich poľský kolega Geremek dal obom za pravdu a dodal, že si nemožno dovoliť, aby SR nebola v euroatlantických štruktúrach - preto sa vyslovil za obnovu visegrádskej spolupráce. Americká ministerka Albrightová potom prevládajúci pocit vyjadrila aj nahlas. "Skutočnosť, že Slovensko nepatrí do skupiny prvých pozvaných, je príčinou smútku mnohých ľudí v tejto sieni." Je to smútok pochopiteľný a oprávnený. Najlepšia možnosť pre Slovensko i alianciu, možnosť, akú história príliš často neponúka, sa rozplynula - iba vinou ľudskej a politickej nedostatočnosti slovenskej vládnej gamitúry... Keď pred piatimi rokmi prišli Američania s konceptom Partnerstva pre mier, prezident Clinton v januári 1994 pricestoval do Prahy, aby vrcholným predstaviteľom visegrádskej štvorky osobne vysvetlil, že pre ich krajinu to má byť posledný krok pred vstupom do aliancie. Po návrate z Prahy slovenský premiér radostne konštatoval, že otázka už nestojí tak, či zúčastnené štáty budú prijaté do NATO, lebo ide už len o to, kedy sa tak stane a ako... Vladimír Mečiar vtedy zdôraznil, že všetky štyri krajiny "budú musieť na seba vziať určité záväzky. Tie sa týkajú otázok dodržiavania zásad demokracie, ľudských práv a práv menšín". Na rozdiel od neho a jeho vlády predstavitelia ostatných troch republik na seba záväzky nielen prevzali, ale ich aj plnili. Slovenský premiér, vládny kabinet a poslanci koalície toho neboli schopní. Ešte v októbri 1995 ich aliancia naliehavo upozorňovala,

ACCARO VIDEO & COMPUTERS

vám nabízí nejen digitální
přetáčení video-kazet do/z
různých systémů, ale také
opravy počítačů a další služby

Tel.: (416) 289-6444

Prosíme zatelefonojte předem

Tomáš a Vladimír Bernreiter
48 Hathway Dr.
Scarborough, Ont., M1P 4L5
Otevřeno:
Pondělí-pátek: 17-22
Sobota a neděle: Celý den

že ak svoju politiku nezmenia, krajina nebude medzi pozvanými - napriek tomu predseda HZDS na mítingoch vykrikoval "Sme mimoriadne strategicky dôležití a mimoriadne dobre postavení. Ak aj niekto hovorí, že či nás prijímú alebo neprijímú, nerobte si starosti - nás potrebujú." Po dvoch rokoch sa ukázalo, že svet síce potrebuje Slovensko, lenže iné, ako to dnešné. To, čo by zbadal aj slepý Norbert z Horného Výplachu, slovenský premiér akosi prehliadol.

12. 2. 98

Parkanová podpísala vydanie Kováča ml.

BRATISLAVA (SME - pt) - Ministerka spravodlivosti ČR Vlasta Parkanová včera podpísala súhlas s vydaním syna slovenského prezidenta M. Kováča ml. do Nemecka na stíhanie v kauze Technopol. Redakcii SME to povedal právny zástupca mladého Kováča Ján Havlát. Podľa slov hovorca Ministerstva spravodlivosti ČR V. Voráčka odovzdanie M. Kováča ml. sa uskutoční dnes o 11. hodine na hraničnom priechode v Rozvadove, kde ho z plzenskej väznice na Boroch prevezie väzenská eskorta, sudca tu spíše príslušný protokol a odovzdá Kováča nemeckým úradom. Dnes sa v Mníchove začína súdne pojednávanie s holandským občanom Rudolfom Van der Werffom, ktorý je tiež obvinený v kauze Technopol. "V tejto chvíli je už úplne jasné, že môj klient nebude môcť byť súdom vypočutý v tom istom termíne ako Van der Werf," konštatoval Kováčov advokát Havlát a dodal, že po vydaní bude musieť jeho klient čakať na vytýčenie separátneho termínu.

Kováč zvažuje opätovne vypísať referendum

BRATISLAVA (SME - rk) - Prezident SR Michal Kováč pociťuje veľkú zodpovednosť voči občanom, ktorí ho vyše 500 tisíc podpismi žiadali o vypísanie referenda o priamej voľbe prezidenta a ešte do konca funkčného obdobia (do 2. marca) zaujme k tomuto závažnému občianskemu, politickému i právnomu problému jasný postoj. Po včerajšom rokovaní hlavy štátu s hovorcami SDK M. Dzurindom a podpredsedom KDH I. Šimkom to vyhlásil prezidentov hovorca V. Štefko. Prezident SR podľa jeho slov nevylúčil ani možnosť opätovného vypísania referenda ešte do konca svojho funkčného obdobia. Poslanci NR SR včera navštívili hlavu štátu po návrate z Japonska, aby ho oboznámili s uznesením Ústavného súdu vo veci zmareného referenda. Ako povedal I. Šimko, prezidenta informovali o tom, že podľa rozhodnutia ÚS bol jeho postup správny a v súlade s ústavou, pričom pozornosť venovali záverečným ustanoveniam tohto rozhodnutia. Vyplýva z nich, že "s ohľadom na prirodzenoprávnu povahu základných práv a slobôd ... je zrejmé, že znemožnenie ich skutočného (faktického) vykonania (napr. protiprávnym konaním tretích osôb) nespôsobuje zánik týchto práv a slobôd". Spolu s prezidentom sa poslanci zhodli na tom, že tieto práva aj naďalej trvajú a "treba hľadať postupy, ktoré by viedli k uplatneniu týchto práv". Z ich odpovedí na otázky novinárov vyplynulo, že uvažujú aj o možnosti opätovného vyhlásenia referenda, ale oficiálne stanovisko oznámia až po rokovaní Rady SDK a zvážení všetkých možností.

Predstavitelia HZDS si vraj zaistujú existenciu v zahraničí

miesto pre LADISLAVA PITTNERA, poslanca NR SR za KDH Bratislava
SME/PETER TÓTH -L. Pittner v utorok pre Rádio Twist uviedol, že predstavitelia HZDS si kupujú panamské pasy.

Prečo by mali mať záujem na získaní panamských pasov?

"V HZDS sú ľudia, ktorí sa v prepojení na organizovaný zločin alebo nezákonnosťami pri privatizácii dostali do takého stavu, že v podmienkach normálneho režimu by mohli byť trestne stíhaní. Takíto ľudia sa usilujú zaistiť si svoju existenciu v zahraničí pre prípad prehratých volieb. Už dlhšie je u nich možné pozorovať odklon od vernosti nielen hnutiu, ale aj premiérovi."

Aký môže mať záujem Panama na ukrytí ľudí podozrivých z prepojenia na organizovaný zločin?

"Panama ako štát iste nie. Táto krajina je však známa tým, že aj v minulosti poskytla viacerým osobám so sporným profilom takéto možnosti. V každom štáte korupční úradníci sú ochotní za peniaze vybaviť aj štátnu príslušnosť."

Kto mal sprostredkovať nákup pasov?

"Sprostredkovateľom zo slovenskej strany je človek, ktorý svojho času zastával veľmi vysoké miesto..."

Mohli by ste bližšie špecifikovať túto osobu?

"Zatiaľ nie."

A okruh ľudí, ktorí majú byť držiteľmi panamských pasov?

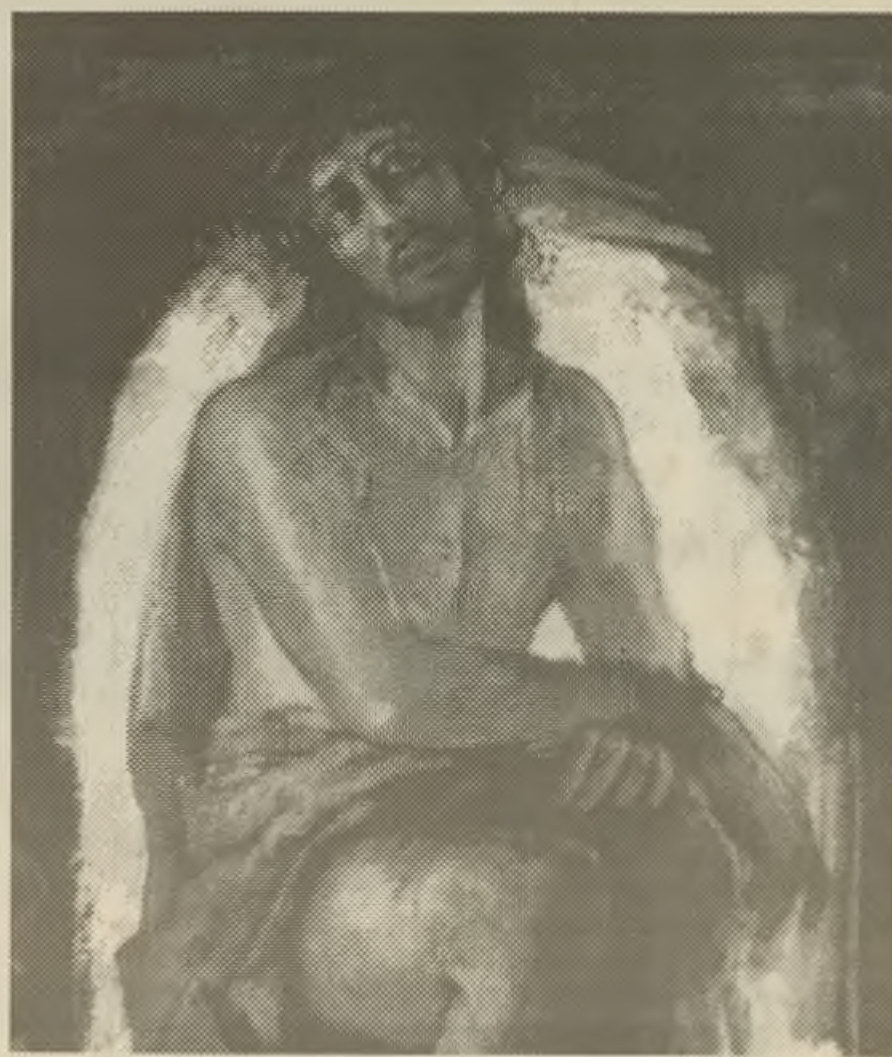
"Ide v prvom rade o obchodníkov a privatizátorov, ktorí postupujú mimo zákonného rámca."

14. 2. 98

Ak bude V. Mečiar kandidovať za prezidenta, SDK zrejme nepostaví svojho kandidáta

BRATISLAVA (SME - rk, SITA) - Slovenská demokratická koalícia a Maďarská koalícia včera požiadali prezidenta, aby vyhlásil nový termín na konanie referenda o priamej voľbe hlavy štátu, ktoré bolo vlni zmarené. Podľa podpredsedu KDH I. Šimku rozhodnutie Ústavného súdu deklaruje, že práva občanov boli zmarením referenda porušené a toto právo sa nedá naplniť inak ako uskutočnením referenda. Hovorca SDK M. Dzurinda včera uviedol, že v prípade kandidatúry V. Mečiara na prezidenta by bolo možno vhodnejšie, aby sa opozícia na voľbe nezúčastnila. Za vhodnejšie pokladá aj to, aby opozícia v takomto prípade ani nepostavila svojho kandidáta do druhého kola. Predseda poslaneckého klubu HZDS T. Cabaj včera síce oznámil, že sa rozhodol navrhnuť V. Mečiara na post hlavy štátu a "on mi to neodmietol", premiér však neskôr podľa ČTK vyhlásil, že na prezidentskú kandidatúru sú potrebné dve veci: poslanecký návrh a súhlas samotného kandidáta. "Ešte som taký súhlas nedal," podotkol Mečiar. Jeho kandidatúrou sa bude zaoberať Politické grémium HZDS. Pozorovatelia zdôvodňujú váhavý postoj V. Mečiara ku kandidatúre na post hlavy štátu skutočnosťou, že líder HZDS zatiaľ nedisponuje 90 hlasmi, ktoré sú potrebné na jeho zvolenie. Spôsob, akým T. Cabaj oznámil premiérovi kandidatúru, považuje hovorca SDK za "nervózný a vajatavý". Podľa jeho slov je to improvizovaná reakcia na posledný nálezy Ústavného súdu vo veci zmareného referenda. V. Mečiar je pre SDK podľa M. Dzurindu neprijateľný a nepredpokladá, že budú rokovať o jeho podpore na post hlavy štátu. Známe je tiež vyjadrenie SDL, pre ktorú sú V. Mečiar a I. Gašparovič neprijateľní. Hovorca SDK ďalej uviedol, že Rada SDK sa v stredu zaoberala aj kandidátmi na post hlavy štátu a predbežne sa výber zúžil na jedného, ktorý je veľmi známy a má skúsenosti aj z politiky. Odmietol však uviesť, o koho ide. Tohto kandidáta chce SDK podľa svojho hovorca navrhnuť ako spoločného aj SDL.

Inner Being II. an exhibition of drawings and paintings

Man of Sorrow - Salvator Mundi

MARIA GABANKOVA

at the Ontario Bible College, 25 Ballýconnor Court, North York

February 1 - March 3, 1998

Open daily: 8 am - 11 pm

Tel.: (416) 226-6380 or 535-8063.

LITERACY PRAGENSIS

české knihkupectví

Nejrozšířenější zásilkový prodej českých knih v Kanadě

ZAŽÁDEJTE SI O KATALOG!

NAKUPUJTE V POHODLÍ SVÉHO DOMOVA!

Tel.: (905) 704-0873; Fax: (905) 704-0879
303 Queenston St., St. Catharines, Ont. L2P 2X5

Kennedy Travel Bureau Ltd.

EXPERT TRAVEL COUNSELLORS SINCE 1926

296 Queen St. W., Toronto Ontario, Canada M5V 2A1

Tel.: (416) 593-0600 • Fax: (416) 593-0604

e mail: kennedy@nergy.com Internet: http://www.nergy.com/Kennedy/

Reliability * Prompt Service * Excellent Price

SPECIAL RATES TO:

Prague

Bratislava

Ostrava

Košice

Sun Destination

Call Dana Nohavica or Ivan Znášik

(416) 593-0600

ZA DR. GUSTAVEM SKALOU

V Novém domově z 30. dubna 1994 byla v sérii „Profily“ uveřejněna moje zdravotní karta 70tým narozeninám doktora Gustava Skaly. Dnes se s ním loučím. A poněvadž jsem ve své zdravotní kartě vlastně všechno, co jsem chtěl o dr. Skalovi říci, dovoluji si trochu citovat sám sebe.

Narodil se 21. května 1924 v dědině Stráž nad Myjavou na západním Slovensku. Když mu byly 4 roky, jeho otec odešel do Kanady. Manželka Marie se synem ho následovala v roce 1934. Často vzpomínal na své dětství v rodné dědině, na chytání ryb, opékání brambor, na rozkvetlé louky, na svoji českou učitelku, která v něm probudila zájem o literaturu... A také na to, jak v době těžké hospodářské krize pytlčil (chytil zajíce a koroptve, které prodával), aby pomohl mamince.

V Torontu ho dali do první třídy, ale netrvalo dlouho a Gustav začal přeskakovat třídy. Přesto, že jeden rok řadu měsíců ztratil obnovenou, obecnou i střední školu dokončil za 8 let. Při tom hrál na housle (byl koncertním mistrem školního orchestru, zvítězil v

Čajkovského houslový koncert), byl členem debatního kroužku, exceloval v badmintonu (byl mistrem Ontaria ve dvouhře), v plavání (byl členem školního plaveckého družstva), chodil do Sokola a byl jedním z pěti studentů, kterým jeho škola udělila zvláštní vyznamenání. Přitom se stídal se svým otcem v péči o maminku, kterou ranila mrtvice.

Lákala ho hudba, ale - snad také proto, že si to maminka přála - se zapsal na medicínu. Na jeho rozhodnutí mělo vliv i to, že přítelkyně jeho maminky ji často nosily pečivo a Gustav si umínil, že se stane lékařem a bude o ně z vděčnosti pečovat.

Jak jsem se již zmínil, od dětských let pomáhal rodičům. Poněvadž v Torontu se pytláči nedalo, Gustavův čilý mozek přišel s nápadem vyrábět pálenku ze slupek hroznového vína. Pálenku prodával za ceny, které se mu tehdy zdály astronomické. Bohužel vedly k tomu, že jeden z jeho žárlivých spolužáků si na něho postěžoval faráři Shubovi, jehož byl Gustav tehdy ministrantem. Pan farář Shuba se vypravil ke Skalům a mladému Gustavovi rádně vyčítal. Tím skončila výroba pálenky, ale skončilo i ministrantství: mladý Gustav si zazbojnil - „nebude pálenka, nebude ani ministrant.“ Později si přivydělával učením studentů hře na housle, pracoval na tabákové farmě u Massey Harris, založil kapelu, s kterou hráli na svatbách a při jiných příležitostech a vůbec dělal, co se dalo.

V r. 1948 promoval - jako první lékař československého původu v Kanadě na lékařské fakultě torontské univerzity. Po promoci dělal postgraduální praxi v nemocnicích sv. Josefa a sv. Michaela v Torontu, při které demonstroval studentům neuroanatomii atd. Jeho profesori pro něho plánovali kariéru plicního chirurga.

Už měl zorganizovaný studijní pobyt v Londýně, když dostal z gumových rukavic vyrážku na rukou - jeho kůže byla alergická na gumu. Drobnosti, které mění lidské osudy - Gustav se stal rodinným lékařem.

A jakým. Někdy byl vytažen z postele ve čtyři ráno, pak pracoval v ordinaci do devíti, desíti hodin večer a na cestě domů se stavěl u pacientů v jejich domovech. Čtrnáctihodinový pracovní den nebyl vůbec výjimkou. Asistoval při narození nějakých dvou a půl tisíce dětí a poctivě se staral o přítelkyně své maminky, které jí nosily buchty a koláče, když byla nemocná. A o tisíce jiných pacientů, často zadarmo. Plných 42 let provozoval praxi ve stejné ordinaci. V r. 1983 utrpěl při havárii zranění na prsou a v r. 1990 ho ranila mrtvice, která zakončila jeho lékařskou kariéru, i když ještě léčil až do roku 1992, kdy prodělal těžkou operaci. Tehdy svou praxi věnoval dvěma lékařům.

Dr. Skala rád vzpomínal na první schůzku se svou budoucí ženou, Marií Holubíkovou. Její tatínek jí nařídil, že musí být doma do jedenácti hodin večer. V jedenáct hodin mladá dvojice opravdu stála před dveřmi domova mladé ženy (bylo jí šestnáct), ale povídali a povídali. V jednu hodinu ráno se otevřely dveře a tatínek Marie se přísně zeptal medika: „Neříkal jsem, že dcera musí být doma v 11 hodin?“ Značně znervóznělý Gustav, nevěda kudy kam, ze sebe vyhrknul: „Ona bude moje žena.“ Vzali se o tři roky později.

Dr. Skala býval vášnivým rybářem a nimrodem. To když byl mladší. V pozdějších letech spíš zvířata chránil, než aby je zabíjel. Pozoroval na své farmě, jak zvířata ubývá a bylo mu smutno. Bylo mu smutno z mnoha věcí: z rozpadu Československa, z degradace přírody, z přibývajících lidské brutálnosti a dravosti.

Byl nezvykle skromný: „Nic jsem vlastně nedokázal.“ Že ne? Bez lidí jeho druhu by nebyla civilizace. „Až umřu, bude to jako bych nikdy nežil.“ Chtěl jsem mu tehdy říci, že podobně si posteskl Wolker: „Až umřu, nic na tomto světě se nestane a nezmění, jen srdci několik se zachvěje v rose, jak z rána květiny.“ Dr. Gustav Skala zemřel 4. února 1998. Kolem jeho rakve přešlo přes tisíc lidí. A kolik dalších tisíců si vděčně vzpomnělo, když se dozvěděli o jeho smrti.

Stará legenda říká, že v každé generaci se narodí několik málo spravedlivých. Dr. Gustav Skala byl jedním z nich.

Josef Čermák

+++

Za Věrou Jungwirthovou

Těsně před uzavěrkou čísla došla zpráva o náhlé smrti Věry Jungwirthové. Narodila se 21. července 1922 v Chrašticích, okres Písek. Do Kanady se svou rodinou přišla v roce 1970. Skoro od příchodu do Kanady až do penze pracovala v Belmond Management Company. Věra mnoho let spolupracovala s Novým divadlem a vystoupila mimo jiné v *Ostrovech zdánlivých* a *Deseti malých černoušcích*. Zemřela 14. února 1998 v Torontě. Pohřeb se koná v Jerrett Funeral Home (6191 Yonge St.) 18. února v 11 hodin ráno. Jejím synovi Milanovi a jeho rodině projevujeme upřímnou soustrast. Jč

+++

Výstava miniatur v AGO

Tato železná židle velikosti krabičky od sirek (Joel Shapiro - *Untitled*, 1973-1974) je jednou z největších miniatur, které můžete spatřit na výstavě *At the Threshold of the Visible* v Art Gallery of Ontario. Dalekozrakým návštěvníkům doporučujeme, aby si vzali s sebou zvětšovací sklo. Mnohé miniatury totiž nejsou pouhým okem viditelné a jejich uměleckou kvalitu pouze tušíme. Výstava potrvá do 22. dubna 1998.

NITRA TRAVEL *Back by popular demand!*

SEAT SALE

to Prague, Ostrava, Brno,
Bratislava and Kosice from

\$ 499.00

DEPARTURES FROM
JANUARY 20 TO MARCH 21, 1998
CALL FOR DETAILS:

(416) 504-3800 • 1-800-825-7577

Fax: (416) 504-8186

662 Queen St. West, Toronto M6J 1E5

Landmark Travel Inc.

Letenky s ČSA, KLM, Alitalia

Nejlepší možné služby - Lístky doručíme zdarma

Výhodné letenky do New Yorku za 111 dolarů

Nabízíme letenky od:

Amsterdam - 599	Hamburk - 595
Oslo - 665	Düsseldorf - 595
Madrid - 699	Rím - 690
Barcelona - 699	Milán - 690
Lyon - 640	Paříž - 620
Nice - 640	

719 Yonge Street, Suite 205, Toronto, Ont, M4Y 2R5

Tel.: (416) 962-6110 Fax: (416) 962-5910

Toronto

INTERNATIONAL
TRAVEL
SLOVAKOTOUR

LEDEN 1998

644 Queen St. West,
Toronto, Ont. M6J 1E4
Tel.: (416) 504-5657,
(416) 504-9095,
(416) 504-7383
Fax: (416) 867-8657

Praha

Bratislava

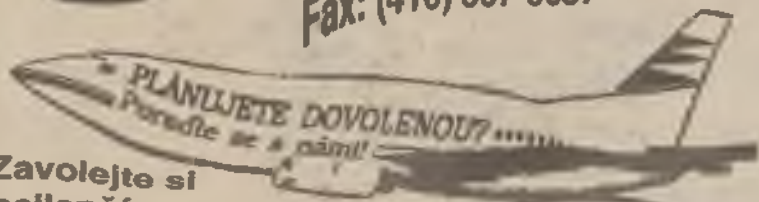
Vídeň

Brno

Košice

Frankfurt

Zavolejte si
o nejlepší cenu
letenky!

SLOVO MÁ JOSEF ČERMÁK

TGM, jak jsem ho neznal

Tomáš Masaryk nepatřil k lidem, kteří své srdce nosí na dlani. I některým jeho obdivovatelům se zdálo, že mu chybí lidské teplo. Ani Skillingova kniha *T. G. Masaryk - Proti proudu 1892-1914* nenasvědčuje, že Masaryk nějak zvlášť usiloval o blízké vztahy. To ovšem neznamená, že se přátelsky nestýkal s některými spolupracovníky jako například s Richardem Morawetzem. Později byl hodně blízký Karlu Čapkoví a z politiků Antonínu Svehlovi. Pro osudy republiky byl nepochybně nejdůležitější jeho poměr k Edvardu (byl pokřtěn Eduard, ale sám si změnil jméno) Benešovi.

Beneš byl z jiného těsta než Masaryk. Jeho rodina byla zámožnější než Masarykova, Edvard (jako Masaryk) v dětství ministroval (maminka z něho chtěla mít kněze), ale později - také vlivem bratrů Václava a Vojty - z něho vyrůstal (jak píše Lenka Bobíková ve svém článku „Beneš versus socialisté“) „racionalní, chladný muž, bezvěrec (i když z církve nikdy nevystoupil) a puritán“. Podle Karla Čapka mu úplně scházely měkké stránky lidské povahy. Byl ještěitný a nekritický obdiv jeho ženy Hany ho v jeho vysokém mínění o sobě utvrzoval. Lev Sychrava citoval Benešův údajný (apro mě dost nepravděpodobný) výrok: „Vím, že jsem nepostradatelný. Dovedu jít k cíli i přes mrtvoly, dovedu i zabít.“

Masaryk rovněž dovedl jít tvrdě za svým cílem, ale rozdíl mezi oběma muži dobře vystihla *Tribuna* z 4. října 1922: „Náš prezident, jemuž dr. Beneš různé své metody odkoukal, dovedl a dovede být stejně bezohledný ve věci. Ale ve formě - jaký to rozdíl. Blahovolnost a dobrotivost Masaryka neopouští ani v nejpřísnější věcné debatě.“

Poznali se blíže v Šamalově *Mafii*, odbojové proti-rakouské organizaci. Masarykovi nemohlo ujít, že Beneš byl mimořádně schopný a neúporně pracovitý muž. Svoji hodnotu zvlášť dokázal po odchodu do ciziny v prosinci 1914, kde se - vedle Masaryka a Štefánika - nejvíce zasloužil o vítězství myšlenky československé samostatnosti. Jakkoli se lišili temperamentem i filosoficky, vytvoření československého státu bylo jejich společným cílem. Masarykův respekt k Benešovi ještě vzrostl po Benešových úspěších na mírové konferenci ve Versailles, které zpečetily jeho rozhodnutí prosadit Beneše za svého nástupce. A to - jak by řekl Jan Masaryk - dalo fušku.

Prvním problémem byl Benešův věk - to Masaryk vyřešil tím, že v ústavě stanovil věk prezidentské volitelnosti na 35 let. Beneš měl mnoho odpůrců a nebyl jediný, kdo se považoval za vhodného kandidáta na funkci prezidenta. Většina těchto potenciálních kandidátů patřila mezi předáky politických stran. A to byl další problém: Beneš k žádné straně nepatřil. V partajnickém systému první republiky bylo dost obtížné udržet bezpartijního Beneše i ve funkci ministra zahraničí. I Švehla pochyboval, že může nadlouho ve své vládě prosadit bezpartijního ministra zahraničí. Ironicky, byl to pozdější Benešův úhlavní nepřítel, Jiří Stříbrný, který (jak Masaryk později vzpomínal) „začal dokazovat, že Beneš musí vstoupit do některé strany, aby jeho práce v zahraničí měla větší váhu.“ Začaly dohady, do které strany by měl Beneš vstoupit. Benešovi to bylo celkem jedno, ale poněvadž byl znám jako socialista (a v mládí dost sverepý), přicházely v úvahu pouze dvě strany - sociální demokraté a národní socialisté. Masaryk jim nakonec nechal na vybranou, aby se dohodly, do které Beneš vstoupí. Sociální demokraté o něho zvláštní zájem nejevili a tak zbyli národní socialisté. Což byla konečně strana, ke které se Beneš přikláněl, zatímco Masaryk, který o národních socialistech měl nevalné mínění, se spíš přikláněl k sociálním demokratům. A tak - ne právě slavně - Beneš vstoupil do národně socialistické strany.

Tím však Masarykův boj o Beneše neskončil. Beneš nevynikal zvláštním osobním kouzlem, byl dost nudný řečník a suchopárný spisovatel (Ferdinand Peroutka: „Jeho / Benešův / nejmenší čin má v sobě více šťávy, než jeho nejlepší věta“). Svým sebevědomým, až arogantním chováním si nadělal hodně nepřátel. Někteří z nich nesouhlasili ani s jeho zahraniční koncepcí a o jeho vnitřní politice si mysleli ještě méně: podle nich toho o vnitřní politice věděl málo a ani ho nezajímala.

Nejtvrdší veřejné střetnutí vyvolal pamflet Viktora Dyky, který vyšel v Zemědělském knihkupectví a nakladatelství A. Neuberta v Praze v roce 1929. V něm Dyk dává Benešovi za vinu, že Beneš upevňuje své pozice vyvoláváním sporů, že kvůli němu byl snížen věk prezidentské volitelnosti, že všechno je dovoleno, aby „muž ve stínu (Beneš) mohl obsadit své místo na slunci.“ Benešovi vytkl, že udělal zbytečné ústupky při mírových jednáních ve sporu o Těšínsko, ve věci Spiše, Oravy a Javoriny.

Masaryk odpověděl: „Pokud se ministra Beneše týká, ponechávám jemu, aby Vám patřičným způsobem odpověděl. Ze své strany prohlašuji, že všechny Vaše výtky a vůbec všechny výtky proti Benešovi jsou nevěcné a neoprávněné. Vy, pánové, všichni věřte v čerta a hledáte to, co se Vám nelíbí, v působení jednoho člověka, kterého si představujete jako zloducha. Je to, čistě psychologicky vzato, postup nadmiru naivní. Věcně je docela neoprávněný. Bez Beneše - to pravím s vědomím toho, co pravím - by republika nebyla, a proti tomu Benešovi, který od rána do večera po léta pro republiku dře, Vy a ostatní jeho odpůrci přednášíte politické bajky.... Píšete, jako bych Beneše držel z nějaké umíněnosti, sentimentality nebo Bůh ví, z jakých motivů. Ne; Beneš se za hranici i doma výborně osvědčil a má ještě dokonat práci, na kterou nikdo jiný nestačí.“ (Citáty z knihy Masarykových dopisů, které vyšly s vysvětlivkami a poznámkami Jaroslava Pecháčka).

Rozhodně neškodilo mít na své straně T. G. Masaryka v jakémkoliv šarvátce...

Seat Sale!

Zpáteční
letenka

\$499

*plus taxy

z Toronto nebo Montrealu do Prahy

Od 20. ledna do 21. března

Podrobné informace Vám sdělí Vaše cestovní agentura nebo se obraťte přímo na České aerolinie.

Toronto: (416) 363-3174 / 1 800 641 0641
czechair@aol.com

Montreal: (514) 844 4200 / 1 800 561 5171
czech_airlines_montreal@msn.com

CSA CZECH AIRLINES

Pouze České aerolinie létají přímo do Prahy.

Way to Travel

Nabízíme levné přímé lety z Toronto do Prahy
s ČSA DO ČECH I NA SLOVENSKO

od 499 dolarů

Možnost telefonického zakoupení letenky.

Letenku dodáme až na místo.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářské osvědčení * pozvání * pojištění

Pozor nová telefonní čísla:

Tel.: (416) 761-1808, (416) 761-1689,

1-888-216-7641.

Fax: (416) 761-9558

Olympijská trať byla delší, a to stálo českou běžkyni zlato

Nagano - In/ - Běžkyně na lyžích Kateřina Neumannová získala na pětikilometrové trati v japonském Naganu historicky první medaili pro Českou republiku od jejího vzniku v roce 1993. Na minulých OH v Lillehammeru totiž česká výprava vyšla naprázdno.

Ještě šest set metrů před cílem byla rodačka z Písku ze všech závodnic nejrychlejší, ale na závěrečném okruhu kolem stadionu jí došly síly a nejvyšší příčku na stupních vítězů musela přenechat Rusce Lazulinové. Teprve po závodě se ukázalo, že trať byla delší než předepsaných pět kilometrů; odhady se pohybovaly od čtyř set do osmi set metrů.

"Ještě je to pravda, tak jsem vlastně olympijská vítězka. To je pech," zlobila se naoko Neumannová. Šéftrenér českých běžkyň Vladimír Pavlát však naznačil, že protest by neměl naději na úspěch: "Trať schválil komisař a s tím už nikdo nehne."

Pofadatelé místo přímého sjezdu do cíle stopu odklonili a běžkyně musely objet celý stadion včetně podjezdu malým tunelem, než se dostaly do cílové rovinky. "Nikdo z nás to neměřil, ale podle některých výkladů povolují pravidla odchylku až deset procent. Bohužel, mohli jsme mít zlatou, ale i stříbro je nádherné," uvedl běžecký ředitel svazu Čestmír Skrbek.

Biatlonista Masařík jen těsně čtvrtý

Nozawy Onsen - mládek - Milimetr či dva chyběly Ivanu Masaříkovi k tomu, aby se z olympijského závodu biatlonistů na 20 kilometrů vrátil s bronzovou medailí. Právě o tolik minul třicetiletý závodník z Jablonce nad Nisou při poslední střelbě terč, který je od závodníka padesát metrů daleko a v průměru má jen jedenáct centimetrů. Malá chyba ovšem znamenala jednu trestnou minutu a pokles na celkové čtvrté místo. Od bronzu Masaříka nakonec dělilo tři čtvrté minuty, od vítězného Nora Halvarda Hanevolda měl odstup 1:14 minuty.

Přesto na zkušeném biatlonistovi nebyla znát ani stopa zklamání. "Pro mě je to fantastický

výsledek, tak vysoko jsem vůbec nepomýšlel," řekl Masařík.

Celý závod absolvoval stranou zájmu kamery a v jejich záběrech se objevil až těsně před cílem. "Ani se jim nedivím, že jim moje jméno nic neříkalo, když letos jezdim kolem dvacátého místa," uznal biatlonista.

Díky bezchybné střelbě se Masařík držel dokonce na druhé pozici, ale zatímco celý realizační tým kolem trati šel, on sám neměl ani tušení, jak dobře si stojí. "Dávám si špunty do uší, abych se mohl plně koncentrovat, a tak jsem vůbec neslyšel, co na mě kluci křičeli. Asi je to dobře, zbytečně bych znervóznil," řekl. A na otázku začínající "co kdyby" bez váhání odpověděl: "Ve sportu žádné kdyby neplatí."

Masařík si pochvaloval výborně namazané lyže, ale zarazilo ho, že ho už v první polovině závodu rozbolely nohy. Neměl vůbec pocit, že by jel nějak rychle, jen doufal, že to trochu vylepší střelbou. "Myslel jsem si, že snad nedojedu. Až když mě předjel Hanevold, tak jsem se za něj pověsil a překonal krizi," řekl Masařík, jak mu pomohl pozdější vítěz z Norska, který své zemi získal v Naganu první zlatou medaili. Za Hanevoldem se držel asi dva kilometry, pak mu Nor ujel, ale žádný velký náskok nezískal. "Pořád jsem ho měl na dohled. Při poslední střelbě jsem minul hned první ránu, ale nijak mě to nesebralo. Jak říkám, netušil jsem, že jde o medaili," opakoval Masařík.

Že je čtvrtý, to zjistil, až když za cílem padl na kolena a ohlédl se k výsledkové tabuli. Sotva se Masařík nadechl, začal se shánět po telefonní kartě, aby zavola domů manželce. "Doufám, že u televize neusnula, když jsem tam celý závod nebyl vidět," řekl rodák z Jilemnice, pro něhož je čtvrté olympijské místo životním úspěchem. Dosud byl nejlépe pátý loni v závodě Světového poháru v Novosibirsku. Letos chtěl končit, ale ještě před odjezdem do Nagana změnil názor.

"Biatlon jezdím třináct let. Někdy mě mrzí, že nemohu být s rodinou tak často, jak bych si přál, ale za žádné odříkání nepovažuji," řekl Masařík. Svým výkonem se postaral o historicky nejlepší olympijský výsledek biatlonistů, když o jedno místo vylepšil pátou příčku Jiřiny Adamičkové-Pelcové z Albertville 1992. Dalším mužům se už tak nevedlo. Čtyřiatřicetý byl Holubec a šestapadesátý ze 72 startujících skončil Garabik.

Neumannová má druhou medaili

Nagano - mládek - Byl lyžařská běžkyně Kateřina Neumannová neoceňovala své ambice natolik, aby jak řekla, na zimních olympijských hrách sbírala medaile, překonala nejménější prognózy. Po stříbrné medaili z úterka získala včera ve sřlhačím závodě na deset kilometrů volným stylem bronzovou.

Po celou trať bruslila v těsném kontaktu s Ruskou Larisou Lazulinovou, která jí unikla až v závěrečném stoupání, a v cílové rovině pak v dramatickém spurtu podlehla další ruské závodnici, Olze Danilovové.

"Omlouvám se všem lidem doma, kteří mě mají rádi, že jsem jim připravila u televize takové nervy," řekla skromně.

Trenér Stanislav Frühauf, její soupeřník sportovním životem po více než deset let, hovořil o napětí, které jej prostoupilo: "Prožíval jsem závod dost těžce, takovou situaci jsem ještě nezažil. Katka je famózní bojovnici."

K přípravě už dvojnásobné medailistky patřily i návštěvy na ošetřovně v olympijské vesnici. Ve fyzioterapeutovi Pavlu Kolářovi našla spřízněnou duši. "Já si u něho vždy báječně odpočinu, dovede mě povzbudit i slovem."

Na Šumavě, která Neumannové přirostla k srdci jako její trenérská základna, pokračovaly bujaré oslavy. Běžkyně k tomu říká: "Kolik se toho vypije tentokrát, radši neodhaduji, ale po mém prvním vítězství, jak mám zprávy, se v hospodě U Ptáčka na Chrástě vypilo padesát lahví šampaňského."

Česká fotbalová liga je čtrnáctá na světě

Wiesbaden - In/čt - Mezinárodní federace fotbalových historiků (IFFHS) vypracovala pořadí, které má vyjadřovat úroveň ligových soutěží v jednotlivých zemích. V subjektivním hodnocení, které federace nespecifikovala, se ocitla první česká fotbalová liga na čtrnácté příčce na světě. Před ní se v pořadí nacházejí i tři jihoamerické soutěže (Brazílie, Argentina, Kolumbie), a tak se v evropském hodnocení objevila česká liga dokonce na lichotivém

Čeští hokejisté prohráli s Ruskem, Slovensko zakoplo v kvalifikaci

Slovenští hokejisté měli šanci kvalifikovat se do závěrečných bojů OH vloni na MS. Nestalo se tak. Pro postup do závěrečných bojů bylo zapotřebí v prvním utkání porazit Rakousko, místo toho přišla pouze remíza 2:2. V druhém zápase mělo Slovensko porazit Itálii o dvě branky, zvítězilo pouze o jednu 4:3. V posledním zápase muselo zvítězit nad Kazachstánem. Mužstvo posilněné unavenými hráči z NHL Bondrou a Švehlou vedlo 1:0 a 2:1. Nedokázalo však vedení udržet a v úvodu třetí třetiny inkasovalo dvě branky. Ještě se podařilo Bondrovi vyrovnat, ale chyba při závěrečném náporu znamenala konec slovenským nadějím a porážku 3:4. Ironií bylo, že v hledišti již seděli další hráči z NHL, kteří nemohli nastoupit. V zápase o devátou příčku pak Slovensko prohrálo i s Německem 2:4.

Čeští hokejoví reprezentanti prohráli v závěrečném utkání základní skupiny olympijského turnaje v Naganu s týmem Ruska 1:2. Rusové otočili výsledek utkání ve třetí třetině během deseti vteřin. "Spíše mě mrzí první gól Valerije Bureho - šlo o střelu švihem přes Jirku Šlégra, podobnou branku dostanu tak jednou za deset zápasů," přiznal brankář Dominik Hašek. Před tím zdolali čeští hokejisté Finsko 3:0 a Kazachstán 8:2. Čtvrtfinálový zápas se hrál až po uzavěrci tohoto čísla.

Před olympijskou přestávkou bylo posledním mužstvem v Torontě tým floridských Panterů. Florida prohrála 2:3. Robert Švehla, přestože měl řadu důvodů být rozmrzelý (trestné střelení, z kterého dal King branku, bylo velice přísně nařízené, před utkáním se dověděl o remíze Slovenska s Rakouskem 2:2 a nevěděl, jestli bude proti Kazachstánu vůbec hrát...), velice ochotně odpovídal na několik dotazů, které jsme mu položili.

K samotnému utkání řekl: Byl to dost nešťastný zápas, branka z penality nemusela být. Šel jsem jednoznačně po

puku. Nechtěl jsem faulovat, ale tak to vidím já. Moje tvrzení však potvrzuje i video.

K olympiádě poznamenal: Z Toronta letím do Miami a pak do Japonska. Nebyl žádný čas na přípravu. Pro mladé hokejisty by to mohla být dobrá škola. Čeští hokejisté mají šanci postoupit mezi poslední čtyři.

K NHL pak ještě dodal: Mužstvo se nemůže dostat do tempa, osobně však nejsem z formy, daří se mi bodovat. Přestože máme dost značnou bodovou ztrátu, byl bych rád, kdybychom postoupili do Stanley Cupu.

Radek Dvořák byl poněkud v lepší náladě, protože před ním byla olympijská přestávka a výlet lodí za sluncem.

ABE: Tvůj názor na zápas v Torontě...

RD: V první třetině jsme hráli dobrý hokej, rozhodujícím momentem bylo přísně nařízené trestné střelení.

ABE: V závěru utkání neplatila pro změnu torontská branka, protože jeden z hráčů Maple Leafs byl v brankovišti. Brankoviště má chránit brankáře, ale

tentokrát byl brankář na střídačce. Není to kuriózní pravidlo?

RD: Brankář se nachází ve velmi obtížné situaci. Jde na něho řada střel a je velké nebezpečí, že může být zraněn, proto potřebuje speciální ochranu. V tomto případě jsme na tomto pravidle získali my, ale myslím si, že to je dobré pravidlo.

ABE: NHL pláče nad tím, že padá málo branek, uvažuje se o změně pravidel. Co o tom soudíš?

RD: V NHL se hraje více obranný hokej. Je to fyzicky náročnější, ale není to tak libivý hokej. Fanoušci a manažéři chtějí více branek. Hovoří se o zrušení červené čáry. Zvětšení branky by bylo dobré snad i pro mne, ale nebylo by dobré pro brankáře.

ABE: A vyhlídky Floridy na postup?

RD: Na výkonu mužstva se projevilo hodně tradí. Máme ztrátu pěti bodů a do konce už chybí jen 25 zápasů. Myslím, že to bude velmi obtížné, ale zkusíme, co bude v našich silách.

Robert Švehla v utkání Toronto-Florida 3:2.

CARPENTERS WANTED

Hledáme tesaře na stálo nebo na přechodnou dobu na práci v Čechách (v Praze).

Nabídky faxujte na číslo (905) 271-4193.

752-2

Ponúkám zariadený pekný 3 izbový byt v centre mesta, doprava nie je nutná, na prenájem:

tyždenne, mesačne a viac. Tel.: 011-421-95-625-6340

Helena Lacková, Kap. Nálepku č. 9, 04001 Košice 804-2

Mám záujem o opatrovatelskú k starším ľuďom službu s možnosťou bývania. Prax mám, som v stredných rokoch. Angličtinu trochu ovládam.

Helena Lacková, Kap. Nálepku 9, 04001 Košice 805-3

Klempíř, pokrývač, svářeč shání zaměstnání pro sebe a pro manželku uklízení.

Volejte Štefan: (416) 534-4056. 806-p

Jsme nově přichozí a máme firmu na uklízení kanceláří, domů i větších podniků.

Volejte Dezider: (416) 661-7043. 807-p

Nově přichozí potřebují nábytek

Volejte Josef: (416) 423-3572. 808-p

Sháním pro svoji neteř zaměstnání k dětem nebo opatrování pro starší lidi. Může být i jen na několik hodin týdně.

Volejte: (416) 233-0864. 809-5

Malíř pokojů, natěrač hledá práci.

Volejte Josefa: (416) 288-6409. 810-p

Nově přichozí potřebují dětskou postýlku a kočárek. Volejte Marcelu: (416) 535-1908. 811-p

Toto číslo bylo dáno do tiskárny v úterý 17. února 1998 v 4:12. Příští číslo vyjde 5. března 1998